

OAS KRAŠTAI PADIDINO SANKCIJAS KUBAI

NEW YORKE PRASIDĖJO PAVERTGŲJŲ EUROPOS TAUTŲ METINĖ SESIJA

Jau keturioliktį metų kaip prasidedant Jungtinių Tautų būstinėj New Yorke naujai metinei sesijai, kitame tos pačios aikštės sone (Carnegie Endowment salėje) prasideda ir Pavertgųjų Europos Tautų Seimo sesija. Rugsėjo 19 d. čia įvyko du P. E. T. Seimo XIV sesijos pradiniai posėdžiai. (Skaičiuojant nuo pradžios, tai buvo 127-tas ir 128-tas šio Seimo posėdžiai).

Abiejose aikštės pusėse daugiausia kalbėta, nors ir ne apie tuos pačius, bet apie panašiai naujus ir vis dar nesutvarkytus reikalus.

Pavertgųjų Europos Tautų Seimas, kaip ir kitų sesijų pradžioje, vėl pakartojo pareiškimą, kurio neatvangus kartojimas, iš tiesų, ir yra esminė šio Seimo paskirties išraiška. Tai pareiškimas, kad:

1) Jungtinių Tautų posėdžiuose šiuo metu dalyvaujančių Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos delegatų įgaliojimai turi būti užginčyti ir atšaukti, kaip išduoti neteisėtai, nereprezentacinių vyriausybų;

2) Sovietų Sąjungos delegacijai turi būti įsakmiai užginčyti ir nepripažinta teisė kalbėti bei veikti Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardu.

Pirmajame šio pareiškimo punkte minimos delegacijos Jungtinėse Tautose yra pripažintamos. (Rumunijos delegatas net išrinktas dabar prasidėjusios XXII sesijos pirmininku). Tačiau P. E. T. Seimas jų teisėtumą ginčija patvariai, ir tas kaltinimo šešelis, matomas visuose Jungtinių Tautų sluosniuose, lydi kalbamąsias delegacijas be paliovos. Dėl rumuno (Corneliu Manescu) išrinkimo Jungt. Tautų sesijos pirmininku, P. E. T. Seimo Generalinis Komitetas dar ir atskirai pareiškė protestą, kuris irgi perduotas J. T. Gen. Sekretoriui U. Tantiui ir apie kurį painformuotas J. T. delegacijos.

Sovietų Sąjungai teisė veikti ir Baltijos valstybių vardu Jungtinėse Tautose nėra pripažinta. Tas klausimas Jungtinėse Tautose nėra svarstytas. Paskiri delegatai, tačiau, įvairiomis progomis viešuose J. T. posėdžiuose nedviprasmiškai atmeta sovietinės delegacijos pasikėsinimus į tokią teisę. Kol nesiliauna tie sovietiniai kėsinimai, tol P. E. T. seimas laiko reikalinga nepalaukiamai prieš juos protestuoti ir nuolatos reikalauti, kad Sov. S-gos delegacija būtų ir įsakmiai sukludyta vaidinti Baltijos valstybių atstovavimą. Savo keliu tuo nuolatos rūpinasi Lietuvos diplomatinės atstovybės ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Pavertgųjų Europos Tautų Seimo pirmininku XIV-tai sesijai išrinktas dr. Georg M. Dimitrov bulgarių delegacijos pirmininkas. Vicepirmininku — Vasil Germeņi, albanų delegacijos pirmininkas. Generaliniu sekretorium išrinktas Feliks Gadomski, lenkas, anksčiau buvęs gen. sekret. pavaduotoju pareigose, pastaruoju laiku ejęs gen. sekretoriaus pareigas.

Lietuvių delegacija P. E. T. Seime šiai sesijai pateikta ir priimta tokia: Juozas Audėnas, Valteris Banaitis, Bronius Bie-liukas, Martynas Brakas, Juozas Brazaitis, Petras Karvelis, Vincas Maciūnas, Bronius Nemickas, Jonas Puzinas, Vaclovas Sidzikauskas (delegacijos pir-

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Automobilių darbininkų unijos prezidentas Walteris Reutheris, kalbėdamas TV programoje, pareiškė, kad jis pritarias prezidentui Johnsonui jo naminių reikalų programoje, tačiau nepritarias Vietnamo karo kai kuriems aspektams. Jis rekomendavo sutabdyti bombardavimą ir dar kartą bandyti suauktitaikos konferenciją. Kalbėdamas apie Fordo įmonėje vykstantį streiką, Reutheris pareiškė, kad darbininkai ir gamybai pakilus, turi pakilti ir darbininkų algos. Fordo pelnai tiek pakilę, kad bendrovė turi jais pasidalinti ir su darbininkais.

PARYŽIUS. — Prancūzijos savivaldybių rinkimuose, nors balsuotojų skaičiai labai negausūs, kelias naujas vietas laimėjo komunistai.

MASKVA. — Sovietų karinės jėgos vykdo didelius manevrus Ukrainoje ir Baltarusijoje.

ENUGU. — Nuo Nigerijos atskilusi Biafroje buvo sušaudyti keturi karininkai, kurie planavę nuversti sukilėlių valdžią ir vėl norėję prijungti Biafrą prie Nigerijos.

SEVILLE. — Ispanijoje atidarytas tarptautinis jūrininkystės istorikų kongresas. Jis bandys išspręsti klausimą, kas pirmas atrado Ameriką — Kristopas Kolumbas ar vikingai.

FRANKFORT, Mich. — Michigano ežere šeštadienį jau tikrai nuskendo septyni žvejai, kurių laivelius ištiko audra. Dar 9 laiveliai rasti ant kranto. Niekas nežino, kas atsitiko su jų savininkais.

FRANKFORT, Mich. — Netikėta audra Michigano ežere paskandino daug žvejų laivelių, šeši asmenys prigrėdė.

N. Zelandija ilgina gėrimo valandas

AUCKLANDAS. — Naujoje Zelandijoje specialus gyventojų referendumas atmetė pasiūlymą, kad parlamento narių kadencija būtų prailginta iš trijų metų iki keturių.

Kartu gyventojai pasisakė dėl barų ir smuklių uždarymo valandos. Iki šiol Naujoje Zelandijoje visi barai būdavo uždarymi 6 val. po pietų. Dabartinis balsavimas parodė, kad už tą valandą pasisakė tik 36% visų balsuotojų. Kiti 64% rekomendavo, kad barai būtų atidaryti iki 10 valandos vakaro.

mininkas), Jackus Sonda, Pranas Vainauskas, Vytautas Vaitiekūnas, Juozas Vilčinskas.

P. E. T. Seimo Generaliniame Komitete XIV sesijos metu nuo lietuvių delegacijos dalyvaus delegacijos pirmininkas V. Sidzikauskas. Jo antrininkas šiose pareigose — V. Vaitiekūnas. (E)

Minnesotos Twin Cities spaustuvėje spausdinami artėjančios World Series tiketai. Tuo tarpu nežinia, kas bus laimėtojas, bet vadovybė turi pasiruošti.

POTVYNAI SUDAUŽĖ UZTVANKĄ, APSEMTI PENKI TEXAS MIESTELIAI

HARLINGEN. — Nuo gausaus lietaus patvinusi Rio Grande upė apsmė didelius plotus žemės Texas valstijoje ir Meksikos pusėje. Amerikos helikopteriai išvežė 635 Meksikos gyventojus iš apsemtų vietovių ir apgyvendino juos aukštesnėse vietovėse Amerikos pusėje. Tūkstančiai žmonių yra palikę savo namus. Kai kuriose Raudonojo Kryžiaus prieglaudose ima pritrūkti maisto produktų. Daug kelių yra apsemti ir maisto nebegalima pristatyti.

I Rio Grande įtekęs kanalas Arroyo Colorado pakilo 38,2 pėdas. Vanduo, kuriame plaukia daug įvairių daiktų, sulaužė potvynių kontrolės užtvanką ir vanduo nuversti penkiuose miestuose: Mercedes, La Feria, Harlingen, Rio Hondo ir Lozano.

Tie potvyniai yra uragano Belulos padarinys. Uraganas užmušė iš viso 44 žmones. Iš jų 22 žuvo Karibų salose ir rytinėje Meksikoje, jau 11 žuvo Texase ir 9 šiaurinėje Meksikoje.

Kai kuriose vietovėse Texas gyventojai jau pradėjo sugrįžti į savo namus valyti ir taisyti vandens padarinius, tačiau prie Rio Grande vanduo dar tebekyla.

Mažeja kolchozai

Sprendžiant iš viename rašinyje pavartotų duomenų, kolchozų skaičius Lietuvoje jau yra sutraukęs iki 1,525. (Po didžiojo stambinimų bangos buvo apie 2,000. Vėliau dar buvo sujunginėjami ir ypač paverčiami sovchozais).

Apskaičiuoti tu kolchozų darbininkų-kumečių uždarbiai dabar, po išgarsintojo atlyginimų kolchozuose padidimo. Visiems kolchozams apskaičiuotas vieno darbininko uždarbis — vidutiniškai 568 rubliai per metus, tai yra, 10 rb. 92 kapeikos už savaitę.

Surūšiuvus kolchozus pagal pajamingumą į keturias grupes, susidaro toks vaizdas: 238-nose kolchozuose vidutinis uždarbis 19.35 rb. savaitę; 359-se — 14.17 rb.; 559-se — 9.79 rb.; 369-se — tik po 5.84 rb. savaitėje. (E)

HONG KONGAS. — Komunistinėje Kinijoje vyksta kovos tarp komunistų grupių Kwang Tungo provincijoje. Kai kur geležinkelio bėgiai kovojančių grupių susprogdinti. Sovietų žinių agentūra praneša, kad Shensi provincijoje šį mėnesį jau žuvo virš tūkstantis žmonių.

Žada apkarpyti valdininkiją

KAIRAS. — Egipto vyriausybė paskelbė naują savo valdininkų tvarkymo programą. Jos tikslas yra sumažinti biurokratizmą, kyšių ėmimą ir apsilėidimą valdiškose Egipto įstaigose. Bus sumažintos aukštesniųjų valdininkų privilegijos. Dabar kai kurie pareigūnai turėjo po kelis valdiškus automobilius, pigius butus ir įvairius kelionių bei švenčių priedus.

Valdininkija Egipte visada būdavo įtakingas veiksnys. Prezidentas Nasseris jau daug metų bando valdininkų savivaliavimą sutvarkyti. Vien tik Kaire yra apie 300,000 valdiškų pareigūnų. Ypač aukštesniųjų vietų pareigūnai gaudavo dideles algas ir vedė gyvenimą „nesiderinantį su socialistine valstybe“. Dabar paskelbtas specialios komisijos raportas siūlo apriboti valdininkų algas ir kitas privilegijas.

Budistai bruzda prieš vyriausybę

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo budistai pradėjo naują kampaniją prieš neseniai išrinktą prezidentą generolą Thieu. Prie budistų prisidėjo ir rinkimus pralaimėję kandidatai. Sekmadienį An Quang pagodoje budistai suauktė spaudos konferenciją, kurioje kaltino valdžią nepalankumu budistams ir žadėjo kovoti.

Budistai ir kiti valdžios kritikai reikalauja, kad rinkimų rezultatai būtų panaikinti ir šaukiami nauji rinkimai. Demonstracijos įvyko Da Nange ir Hue mieste. Prie nepatenkintų budistų prisideda ir „taikos“ agitatoriai.

Budistai ir kiti pralaimėję sluogsniai nepatenkinti, kad senato rinkimuose daug vietų laimėjo katalikų mažuma.

SAIGONAS. — Vietnamo kare pasizymėjęs lakūnas pulkininkas Robin Olds baigė savo tarnybą Vietname ir yra paskirtas Colorado Springs aviacijos akademijos kadetu komendantu. Jis II-jame pasauliniame kare numušė 24 vokiečių lėktuvus, o šiaurės Vietname numušė keturis Migus.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar Čikagoje, užsidedus namui 3035 N. Normandie, žuvo du mažamečiai vaikai.

♦ Northwestern universitetas šiais metais gavo aukų ir dovanų 2,336,000 dolerių.

♦ Amerikos bombonešiai vėl daužė demilitarizuotoje zonoje užmaskuotas komunistų artilerijos pozicijas.

♦ Vakar valstybės sekretorius Ruskas kalbėjosi New Yorke su Britanijos, Sovietų ir Izraelio užsienio reikalų ministrais.

♦ Šiandien įvyksta JT sekretoriaus organizuoti pietūs „keturiems didiesiems“. Dalyvauja valstybės sekretorius Ruskas, sovietų — Gromyko, britų — Brownas ir prancūzų — de Murville.

♦ Fordo pasitarimuose su streikuojančios unijos atstovais pažangos nepadaryta.

♦ New Yorke tęsiamas mokytojų streikas. Manoma, kad mokslas galima bus pradėti trečiadienį.

♦ Japonijoje 28 metų moteriškei gimė keturios dukterys. Jos svėrė 3.3 svarus kiekviena.

MALEGAON. — Indijoje muštynėse tarp indų ir musulmonų žuvo trys asmenys. Muštynės kilo, kai du musulmonai paskerdė karvę. Indai ją laiko šventa.

WASHINGTONAS. — „Americans for Democratic Action“ organizacijos vykdomoji taryba pasmerkė vyriausybės politiką Vietname ir numatytą pajamų mokesčių pakelimą. Kartu taryba pranešė, kad kandidatu į prezidentus organizacija ir toliau remia prezidentą Johnsoną.

WASHINGTONAS. — Vyriausias JAV karinių jėgų Ramiajame vandenyne vadas admiralas Grant Sharp pareiškė kongreso komitetui, kad keli pulkai komunistų kareivių veikia prie Kambodijos sienos ir amerikiečiams pasirodžius, pasislepia Kambodijoje.

BUS BOIKOTUOJAMI LAIVAI, KURIE PREKIAUJA SU KUBOS VYRIAUSYBE

WASHINGTONAS. — Amerikos Valstybių Organizacija po ilgų ir painių derybų priėmė 20-čia balsų, vienai Meksikai susilaukusi, rezoliuciją, kuri „griežtai smerkia“ Kubos režimo agresiją ir pakartotiną kišimąsi į Venecuolos, Bolivijos ir kitų P. Amerikos kraštų gyvenimą. Po trijų dienų debatų organizacijos nariai priėmė 15 punktų rezoliuciją. Joje numatoma, kad laivai, kurie veža prekes iš Kubos ar į Kubą nebus įsileidžiami į Pietų Amerikos valstybių uostus, negalės ten pasipildyti kuro ar paimti kroviniių. Šis rezoliucijos punktas buvo priimtas 15-a balsų, šešioms valstybėms susilaukusi.

Ispanija neturi kur dėti vyno

MADRIDAS. — Ispanijos žemės ūkio ministeris Adolfo Diaz Ambrona savo kalboje ragino gyventojus daugiau gerti savo gamybos vyno ir mažiau jo gaminti. Ministeris nurodė, kad neparoduotas ir negeriamas Ispanijos vynu yra baigia pripildyti sandėlius nuo Rioja vynuogynų šiaurėje iki Andaluzijos pietuose. Šiuo metu apie 516 tūkstančių akrų Ispanijos žemės yra apodinta vynuogynais. Ministeris rekomendavo daugiau žemės vynuogėms neskirti, o sėti joje kitas atmainas.

Ispanijos gyventojai, kurių yra 32 milijonai, pagamina 7.9 milijonus galonų vynu. Kiekvienas gyventojas per metus išgeria tik 17 galonų vynu. Tuo tarpu, Portugalija išgeria 25.8 galonų kiekvienam žmogui, Italija — 28.5 gal. ir Prancūzija 32.7 gal. vynu.

Vyriausybė siūlo gyventojams gerti mažiau alaus, lemondono ir pieno, o daugiau namie gamintu vynu.

Žydai stiprinasi užimtose srityse

JERUZALE. — Izraelio premjeras Levi Eshkol po kabineto posėdžio paskelbė spaudai, kad Izraelis nutarė steigti žydų gyvenvietes iš arabų atimtose teritorijose.

Viena, vadinama Eitziono bloku, yra tarp Betliejaus ir Hebrono. Čia Izraelis turėjo kelis kaimus prieš 1948 metų karą, tačiau Jordano valdžia visus namus, užėmusi tą sritį nugriovė. Dabar kaimai vėl bus atstatyti. Kita vietovė, kur nutarta įkurdinti žydus, yra iš Sirijos atimtos aukštumos prie Banyas vietovės. Bus iš naujo apgyvendinta žydais ir Beit Haarava.

Užimtose vietovėse vis stiprėja arabų pasipriešinimas žydų valdžiai. Nablus mieste įvestas draudžiamas laikas. Šiame 80,000 gyventojų mieste arabai prekybininkai paskelbė streiką. Buvo suimta apie 50 arabų. Daug namų buvo žydų susprogdinta. Izraelio helikopteriai surado kalnuose įsteigtą arabų teroristų centrą. Arabai gyveno olose. Čia buvo ir nemaži ginklų sandėliai. Vienas arabas policininkas, kurį arabai įtarė bendradarbiaujant su priešais, buvo gatvėje peršautas.

TOKIJO. — Kinijos žinių agentūra skelbia, kad partijos pirmininkas Mao Tse Tungas neseniai aplankė šešias provincijas. Stebėtojų manymu, tai reiškia, kad tose provincijose laimėjo jo šalininkai.

JAV valstybės jau seniai laikosi tokios politikos. Apie 270 laivų yra įtraukti į juodus sąrašus. Tie laivai JAV uostuose jokio biznio nedaro.

Buvo pasiūlyta sudaryti juodą sąrašą ir tokių bendrovių, kuriuos prekiauja su Kuba. Šis pasiūlymas nepaėjo, nes daugelis P. Amerikos valstybių nenorėjo supykinti britų, prancūzų ar ispanų įmonių ir pačios netekti su jomis biznio.

Kai kurių kraštų diplomatai vengė aiškiai savo vyriausybės įpareigoti, nors visiems rezoliucijų punktam ir pritarė. Todėl rezoliucijoje buvo tik apeliuojama į draugiškus kraštus neremti Kubos režimo su savo prekyba.

Daug ginčų kilo ir dėl to — kreiptis dėl Kubos veiklos į Jungtines Tautas ar nesikreipti.

Amerikos paskelbtas boikotas su Kuba prekiaujančiam laivam trečdaliu sumažino Kubos prekybą su laisvuju pasauliu. Tikimasi, kad dabartinė rezoliucija pridedanti prie boikoto ir Pietų Amerikos kraštus, dar daugiau pakenks Kubos prekybai ir Kubos valdžiai.

Gyventi netinka, taisyti — neapsimoka

Lietuvos kaimo vietovėse dar yra 342 tūkstančiai gyvenamųjų namų. Tačiau daugiau kaip trečdalis jų — apie 120 tūkstančių — pripažinti esą, kaip ten dabar sakoma, — „avarinėje būklėje“, tai yra, nenugriautini, nes nei gyventi tinka, nei taisyti beapsimoka.

Tai galėtų palaukti atitinkamų gyventojų nenorą keltis į kolchozinius kaimus — gyvenvietes, jeigu kaip tik tokiems būtų suteiktas galimybė statydintis trobesius, kad ir gyvenvietėje. Bet planai to nenumato. Perkraustymo planai susieti su mioracijos planais. Ten dažniausia teks priversti nugriauti dar ir gerus pastatus, o pagriuvėliams nesausinamos vietose pagalbos nėra nei keltis, nei vietį ką nors daryti. (E)

Pramonės miestas

1965 metų duomenimis, Vilniaus mieste Sov. S-ga yra įtaisiusi 30 mašinų pramonės įmonių, kuriose dirba 28 500 darbininkų. (1937 metais, lenkų okupacijos laikais, buvo tik 16 tokių įmonių su 928 darbininkais). Šis mašinų (ir metalo perdarbimo) pramonės dirbančiųjų darbininkų skaičius sudarąs 49.7% visų Vilniaus mieste esančių pramonės darbininkų. Tad 1965 metais Vilniuje būta apie 57,350 pramonės darbininkų. Per pastaruosius dvejus metus šioje srityje Vilniuje žymesnių permāinų nebuvo. (E)

TVIRTA SVEIKATA — PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

ŠLAPIMO PŪSLĖS AKMENYS

Nuodugni mediciniška istorija ir didelis įtarimas yra du vyraujantys veiksniai šlapimo takų akmenligės diagnostavimui. Urologas Robert N. Webster, M. D.

Palyginti nesunkiai urologas nustato šlapimo pūslės akmenų diagnozę. Šis darbas gydytojui todėl palengvėja, nes esant akmeniui šlapimo pūslė, atsiranda tokio stovio ne tik šlapimo pakitimai, bet ir šlapinimosi nusiskundimai. Šie du dalykai šlapimo pūslės akmenlige padaro nesunkiai atpažįstamą. Kiekvienas gydytojas turėtų įtarti šlapimo pūslės akmenlige padaro nesunkiai atpažįstamą. Kiekvienas gydytojas turėtų įtarti šlapimo pūslės akmenlige padaro nesunkiai atpažįstamą. Kiekvienas gydytojas turėtų įtarti šlapimo pūslės akmenlige padaro nesunkiai atpažįstamą.

Šlapimo pūslė esąs akmuo gali iš inksto ateiti, ar joje išaugti

Šlapimo pūslė išaugęs akmuo vadinamas pirminis tos pūslės akmuo (primary bladder calculus). Jie yra labai reti, jei šlapimo nutekėjimas iš pūslės yra laisvas — nėra pūslės kaklelio susiaurėjimo. Tik šlapimui pūslėje ilgėliau užsistovint — ilgėliau pilnai pūslėi neišsistovintant ima išskristi iš šlapimo akmens. Antras atvejis pūslės akmens atsiradimui — yra pašalinio kūno į pūslę įvedimas. Tada gali imti formuotis akmuo pūslėje net esant tinkamam šlapimo iš pūslės nutekėjimui.

Trečias atvejis kada pūslėje ima formuotis akmuo, tai iš inksto geldelės per ureterį smulkus akmeniuokas patekęs į pūslę, kažkaip neprasišalina iš jos per ureterį laukan. Tada ima formuotis akmuo pūslėje apie tą mažutį akmenėlį.

Šlapimo pūslės akmens diagnostavimas

Padaroma X-Ray nuotrauka šlapimo pūslės, inkstų ir ureterijų (kidney, ureter and bladder — trumpai: KUB) atitinkamai pacientą paguldžius. Šlapimo tyrimo daviniai šiuo atveju yra būdingi akmenligei. Galutinai — urologo atliktas šlapimo pūslės tyrimas (cystoscopy) patvirtina diagnozę.

Šitai elgiamasi kasdieninėje urologo praktikoje susiduriant su šlapimo takų akmenimis negaluojančiu pacientu. Nuodugni mediciniška istorija ir didelis tokios ligos įtarimas yra du vyraujantys veiksniai nustatymui šlapimo takų akmenligės. Kiekvieno atveju reikia atlikti pilnas urologinis tyrimas: minėta KUB nuotrauka ir cystoskopija, žinoma, taip pat ir šlapimo tyrimas.

Išvada. Įpraskime visi lietuviai prie nuodugnaus ir reikiamai mediciniško ištirimo. Tada užleisti ligų ir neteisingų diagnozių rečiau pasitaikys. Medicina šiandien daug gali — tik mes subrėškime ir apsišvieskime šių dienų medicinos pažėgumo pasinaudojimui. Sekantį kartą — apie medicinišką šlapimo takų akmenligės gydymą.

Pasiskaityti. Current Medical Digest, August 1967.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOT!

Septyneriopį sąnarių skausmai

Klausimas. Kaip galbėtis nuo arthrito?

Atsakymas. Užklauso klausimas buvo pradėtas aiškinti perėitą kartą. Jis bus tęsiamas ateinančią savaitę, nes sąnarių negerumai yra septynių pagrindinių rūšių. Jie tvarkomi vis kitaip. Užtai su visais jais reikia susipažinti. Pereitą kartą susipažinome su susinešiojusiais kaulais, osteoarthritis. Šiandien aptarsime pagrindus vienos sunkiausių sąnarių ligos — rheuma-

toid arthritis. Tai bus aptariama antra iš eilės arthritis rūšis.

Rheumatoid arthritis yra chroniškas uždegimas jungiamojo kūne esamo audinio; uždegimas apima sąnarius ir apie juos esamas kūno dalis, o taip pat vidaus organus. Vyrai šia liga tris kart rečiau suserga. Liga gali pasireikšti nuo trijų žmogaus amžiaus mėnesių iki keturiasdešimt metų, tai dažniausiai staiga prasidedanti ligos forma; lėtinė jos forma pagauna žmones nuo 40 iki 75 metų amžiaus.

Laboratoriniai tyrimai parodo sekančius pakitimus: mažakraujystę (anemia), padidintą kraujo raudonųjų rutulėlių nusėdimą (E. S. R.), padaugėjimą baltųjų kraujo kūnelių (W. B. C.) — dažniausiai taip esti astrijo ligos formoj. Dabar yra išdirbti aglutinaciniai tyrimai (agglutination tests for Rheumatoid Factor); dažniausiai vienas jų atliekamas vadinasi Latex; dar yra Bentonine testas ir kiti. Taip vadinamų vilkligės celių (Lupus Erythematosus — L. E.) atsiranda šios ligos 2-19% atsitikimų. X-Ray fotografija nedaug padeda diagnostavimui šios ligos. Kaip ši liga pasireiškia? Pradžioje atsiranda nuovargis, nel-

ryškūs skausmai, kraujo indų pakitimai, stoka apetito ir kit.

Pagrėtinama ligos atsiradimą sekančieji dalykai: įtampa, sužėdimas, uždegimas (infekcija) klimaxo laikotarpis, žalingi ir fiziologiniai veiksniai. Sąnariuose pasireiškia rytais sustingimas, skausmai, patinimas — paprastai simetriškas, sąnariai darosi nejudrūs (ankylosis) ir jie iškrypsta (deformity). Atsirasti gali antriniai pakitimai: poodiniai mazgai, degnų paraudimas, širdies bei perkardo pakitimai — uždegimai, plaučių surambėjimas (fibrosis), arterijų uždegimas, nervų pakitimai (neuropathy), organų degeneracija (antrinis amyloidosis) ir išdžiūvimas gleivinių dėl sumažėjusio seilių, prakaito, plaučių ir skrandžio liaukų sekreto (pagal švedų gydytoją, Sjoergen's syndrome).

Tėveliai - mamytės uoliai dalyvauja vaikų užėime Alvdvui prasmingai juos tvarkant Naujienų išvykjoje.

Nuotrauka inž. Juozo Slaboko

Prie rheumatoid arthrito prisidėti gali širdies ir plaučių ligos, didelė mažakraujystė ir minėta organų degeneracija (amyloidosis).

Rheumatoid arthritis gydymas

Analgesikai: salicylatai, phenylbutazone ir kiti. Steroidai: skirtingom dozėm aštriais atvejais (fulminant case) ir chroniškais atvejais — ilgesnį laiką vartojant. Į sąnarius steroidų suleidimas geriausiai prašalina skausmus ir apsaugo nuo sustyrimo sąnarių. Naudojama aukso druskų vandenyje skiediniai injekcijomis. Įvairūs vaistai vartojami raumenis nuo spazmų-mėšlungių paluosuoti (muscle relaxants), raminantieji paciento jausmus (tranquilizers), medžiagos apikaita skatinantieji vaistai (anabolic drugs), hormo-

ni, prieš skrandžio rūgštingumą vaistai, vitamainai, geležis, nicotinic acid ir kit. pvz. prieš malariją veikią vaistai (antimalarials).

Prisiekina reikalui esant šauktis ortopedo pagalbos: tvarkomi sukietėję ir iškrypę sąnariai. Naudojama ir fizinė terapija (physical therapie): kiek pakentčia ligonis judinami sąnariai, kai aštrūs skausmai, duodama sąnariams ramybė; diatermija, ultrasonic gydymas, šilima — geriausiai vartoti ją drėgną.

Kokia rheumatoido arthrito išėitis (prognosis)?

Anksti nustatius diagnozę šios ligos išėitis yra gera. Atsirasti gali komplikacijos nuo gydymo. Kai steroidus ilgai naudojama — gali gautis kaulų suminkštėjimas (osteoporosis), cukraligė, protiniai pajrimai, kraujo sravos po oda ir kiti pašaliniai reiškiniai; perdaug salicylatų vartojant, gali gautis skrandžio žaizdos, virškinimo kanalo pakitimai ir kiti negerumai.

Šitą ligą reikia labai rimtai gydytis — čia greito pagijimo retai kada galima sulaukti, už tai jau šiandien pradėkime visi kaip galima sveikiau maitintis, laiką leisti bendrai visą savo gyvenimą vesti. Ne tada laikas dūris užrakyt, kai jau plėšikai visus namus ištuština.

VYRAS SU DVIEM AKIMIS

Vyras: — Žinai, mieloji, kiekvieną kartą kai aš akį į tavo naująją skrybėlę užmetu, turiu sąvyje juoktis!

Žmona: — Labai gerai, o antroją akį užmesk ant sąskaitos, kiek ta skrybėlė kaštavo!

Gražumėlis to jaunimo, Alvdvui subūrūs jį po vadovybe akt. Alfos Brinkos, ir Aldonos su Vilu Sobieskių. Vaikai su tėveliais prieš sportavimą Naujienų išvykjoje.

Nuotrauka inž. Juozo Slaboko

BRONĖ VARIAKOJIENĖ TĖVIŠKĖS MOTERŲ DRAUGIJA

Motery draugija Čikagoje veikia prie Tėviškės parapijos jau 15 metų ir sudaro didelį vienetą

1952 m. kovo mėn. buvo sušauktas p. p. Lengvinų bute, steigiamasis susirinkimas ir išrinkta pirmoji M-rų Dr-jos valdyba, į kurią įėjo Dr. A. Trakienė — pirmininkė; Marija Priekšaitienė — vicepirmininkė; Anė Vėlienė — sekretore ir jos padėjėja Bronė Srugienė; Gertrūda Lacytėnė — kasininkė, jos padėjėja Gryta Jonušaitienė; Marija Žvylienė ir Lena Mikaitienė — rev. komisija.

Kiekvieno mėnesio paskutinį šeštadienį, M-rų Dr-ja, ruošia savo arbatėlės su paskaitomis įvairiomis temomis ir aptaria visus dr-jos reikalus. Savo aukomis prisideda prie parapijos veikimo, sėpia senelius, ligonius; remia 16 Vas. gimnaziją. Kiekvienais metais rengia loterijas, renka drabužius ir siūnėia kur tik reikalinga per pasaulio Liut. Federaciją.

Dalyvauja Balfo rinkliavoje, pinigineis aukomis ir drabužiais prisideda prie šalpos įvargę patekusiems Lietuvoje, Sibire bei kituose kraštuose.

Be to M-rų Dr-ja, įvairiomis progom ruošia parapijos saleje pietus arba kavą, tuo būdu suburdamą parapijiečius prie bendro stalo, jungia visus bendron draugystėn ir gautą pelną atiduoda labdarai.

Rugpjūčio mėn. paskutinį šeštadienį, arbatėlė buvo ypatingai reikšminga ir iškilminga. Buvo susirinkęs didelis narių būrys parapijos saleje, ir prie gausiai valgiais apkrauto stalo, buvo pagerbta Dr-jos Valdybos Garbės narė, p. Anė Vėlienė - svagerienė, atšventusi savo 80 gimtadienį.

Solenizantei maldą sukalbėjus ir visoms narėms sugiedojus giesmę, Dr-jos pirmininkė Ida Kasperaitienė, tarė žodį mąjii!

pasveikindama visų moterų Dr-jos vardu ir įteikdama Anė Vėlienėi labai gražų paveikslą. Po to pakalbėjo tema: "Mūsų problemos ir baznyčia".

Anė Vėlienė pagerbimui, Bronėi Variakojienėi palydinti piano, p. Burbulienė sugiedojo solo: "Viešpatie būk man artli" ir įteikė nuo savęs gražų paveikslą.

Po to Bronė Variakojienė paskambino pianu tai šventei pritaikyta Prisowskio "Réverie".

Kitos Dr-jos narės dar pavieniui sveikino solenizantę įteikdamos dovanėles ir linkėdamos būti mūsų tarpe dar ilgus metus ir padėti dr-jai gyvuoti ir tobulėti.

P. Anė Vėlienė nuo M-rų Dr-jos įsisteigimo, dirba visų laikų atlikdama įvairius darbus; renka ruošiamoms loterijoms aukas ne vien parapijiečių tarpe, bet pas lietuvius prekybinius ir pažįstamus. Daug dovanėlių parūpina sekmadieninei mokyklai, dalyvauja Balfo rinkliavoje ir yra didelė skatintoja visų darbų.

Tad ir tą paskutinį rugpjūčio mėn. šeštadienį, visa M-rų Dr-ja džiaugėsi turėdama p. Vėlienę savo tarpe ir linkėjo jai sulaukti dar daug gražių ir sveikų metų!...

Alus su pienu

Vienas pramoningas vokiečių išgirdęs 84 metų senutę kalbant, kad ji per savo amžių geria alų sumaišytą su pienu, stvėrėsi iš to padaryti biznį. Ir padarė, Blutbache, Hessen provincijoje vienas vestuves aprūpindamas naujuoju "alupieniu".

Simtas būrų (kaimiečių) gėrė pieno-alaus mišinį usų pasilauždami ir pirmojo paklaustojo at sakymas buvo: "Ketvirtasis puodas buvo dar gardesnis už pirmąjii!"

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli trukai - Gražiosios kraustymo trukai)
10 metų patirtimas - Sėpus ir sėbiologias patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 St. Chicago 36 Ill. Tel. Hillbrook 5-9209

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVE

CHICAGO SAVINGS
 AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

4 3/4% METAMS

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Federalinės vyriausybės apdraudus įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki \$15,000.00

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymėsiųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansškai ir teikti pačius geriausias patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte siekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią iki \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos idomiausios visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Saitinėli — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veltai duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veltai jame teikiama kava. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentu paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/2%. Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai net neap-

žiūrėsite, kai sutapsysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsianiu Certificate taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money
12. U. S. Postal Stamps Machine Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M. — 6:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

PASTABOS APIE EUROPA

(Tęsinys)

Būčiau labai neteisingas, jei, pa- buvęs vos kelias dienas Ispani- joje, daryčiau konkretų, savo asmenišką sprendimą apie poli- tinį to krašto režimą, juo labiau — to krašto anksčiau nepažino- jęs... Tam reikia laiko, studijų, patirties, trumpai — sąlygų, ku- riomis nėra "apsiginklavęs" pra- važiuojantis turistai...

Viena, kas man Ispanijoje pa- tiko, tai jų spauda: anglų kalba spausdinamas Madrido "News" skaitosi mieliau, negu kartais mūsų (didžiojoje respubliko- niška) Amerikoje... Pavyzdžiui, apie Vietnamo karą žinutė (ta pati) Madrido "News" perduoda- ma visai kitoje šviesoje ("tiesos neįskreipiant), negu mūsų spau- doje — čia Amerikoje... Ten, kur kalbama apie tą patį fronto įvy- kį, Madrido "News" antraštė yra tokia: "...amerikiečiai gerai suplikė Viet-Kongo gaujas...". Nuotraukos — vaizdai: Madride vaizduoja kaip amerikiečiai naikina Viet-Kongo pozicijas ir su- ima belaisvius; čia, Amerikoje, tie patys momentai vaizduoja, kaip amerikiečiai traukiasi Viet Kongo sumušti...

Ir ne tik Ispanijoje... Visą mū- šų kelionės laikotarpį Europoje, ypačiai trumpose orinio susisie- kimo distancijose (apie ką, ro- dos, savo pastabose jau esu už- siminęs anksčiau) — naudoju- mės didžiausia, paskutines lai- dos, europinės spaudos atranka: skandinavų, vokiečių, anglų kal- bomis... Niekur (jokiam Europos laikraštyje) nepastebėjau taip neigiamų pastabų apie Amerikos vidaus, užsienio ir ka- rinę politiką, kaip namie, Ame- rikoj... Esu įsitikinęs, kad Ame- rikos didžioji spauda (republi- konų diriguojama ir valdoma savo apimties didžiojoje), nau-

dodamosi konstitucijos garan- tuota "spaudos laisvė" — yra il- ga pagalbos ranka komunizmui ir kasu duobę demokratiniams laisvėms... kurias pražudė nerin- tias jų piknaudojimas Ispani- joje 1936 m.

Nežinrint pliusų ir minusų, generolo Franco Ispanija, kuri per "pasaulį žygiuoja nelabai tvirtomis kojomis", šiandien vis- tiek yra pačiu patikimiausiu (po anglų ir vakarinių vokiečių) mū- šų sąjungininku prieš komuniz- mą ir dėlto, kol ten bus kitaip — aš šiandien nedvejoju susauk- damas: ... viva Espana...

Kiek ten stiprus generolo Franco režimas ir kiek patikima jo istorija — vargiai galėčiau spręsti. Kai panorėjau įsigyti originalios, autentiškos litera- tūros apie pilietinį Ispanijos ka- rą, ypačiai apie Alcazaro tvirtovės apgulimą, nejuokais "paske- rėčiau" rankomis keliuose kny- gynuose, kol viename, pačių di- džiausių, galėjau nusipirkti "sto- rą knygą: "The Siege of the Alcazar". Kaina — 4.95 dol. Kai parėjęs viesbutin, dar vestibuli- lyje, prie kavos puoduko (kurio paduodamas ne su vandeniu, bet su pilnu puodu virto pieno) grie- biausi skaityti tą knygą, net nu- sičiaudėjau: ji buvo parašyta amerikiečio autoriaus (Cecil D. Eby). Ne tik rašyta, bet ir spausdinta Amerikoje... Kai, be- veik visą naktį skaitęs, baigiau versti paskutinius tos knygos puslapius, atradau ir "paslaptį": knygos uždarojimo viršelio vi- dinėje pusėje buvo valdiškas ženklas, kuris sakė, kad knygos importuotojas yra "Espasa-Calpe, S. A. Madrid, No. Rgr: 2875. Vadinasi, patys ispanai nesu- geba užsienio turistui pateikti medžiagos apie pilietinį karą, ku- ris būtų nušviestas jų, to karo dalyvių, šviesomis bet kurioje svetimoje kalboje (kiek tai isto- rinę literatūrą liečia). Užsienio- tis informuojamas užsienio lite- ratūra...

Nežinrint, kuriuo metų laiku Ispanijon nuvyksi ir kurioje jos dalyje stabtelėsi, turistinės pro- gramos svarbiausiuoju dėmesio centru bus: "...bullfight Plaza de Toros". Tai — bulių rungtynės su tikrais ir gyvais, pa- saulinio garso vardą turinčiais toreadorais, kurie, dar gyvi bū- dami pelnosi didesnius laurų vai- nikus, negu koks tautinis karo didvyris... "Bulmušis" Ispani- joje yra dienos herojus dideliame ir mažame mieste, turtoalių ir biednuomenės tarpe. "Bull- fight" — ispanų "tautinis spor- tas" (jei tai sportu iš viso gali- ma vadinti), jungia visus ispanus, — net ir tuos, kurie "po- litikoje" negali vienas kitam pa- duoti rankos. Madride beveik kasdien pavakariais gatvės, ve- dančios į Plaza de Toros, "už- kimštos" automobilių, taksi, au- tobusu. Jei koks žymesnis to- readoras dalyvauja tos dienos programoje, bilietai būna išpa- duoti iš anksto ir reikia mokėti keleriopai daugiau, kad gautum bilietą "juodojoje rinkoje"...

Kaip ir Romoje, taip ir Madri- de nusibodo... Juo labiau, kad dar norėjome skristi Londonan ir Šveicarijon; skaitėmės ir su atostoginiu laiku, kurio beliko nedaug. Kai, beveik, kasdieni- nis lietus Madride atšaldė mūsų kelionės entuziazmą, nutarėme "skipinti" šį kartą Londoną ir Šveicariją, o skristi tiesiog na- mo, į Los Angeles. Kadangi skandinavai neskrenda tiesioginėmis linijomis, bet visokias skraidis pradeda ir baigia Ko- penhagoje, tai turėjome iš Ma- drido grįžti šaltan Kopenhagon ir iš ten imti lėktuvą New Yorkan. Iš Madrido į Kopenhagą atskridome jau pavakariais ir kaip tik pirmuoju lėktuvu į New Yorką — paklome už poros val- andų. Skandinavų vėl gerai pri- vaišintas, šį kartą nutariau At- lantą perskristi miegodamas, kas nesunkiai buvo galima ir pada- ryti: nebuvo nei mažu, verkian- čių vaikų ir iš viso keleivių te- buvo vos geresnė pusė to, ką lėk- tuvas galėjo paimti.

New Yorke nusileidome apie 11 val. vakare. Atvykus iš Europos, čia, New Yorke, reikėjo praėti imigraci- jos ir muitų kontrolę, apie ku- rią net iš kai kurių ją praėjusių turistų esu girdėjęs gema "žiau- rių" pasakėlių... Nieko nepa- prasto paprastam turistui: imi- gracijos valdininkas paklausė, kokiuose užsienio kraštuose esa- me buvę? Atsakymas — Norve- gija, Danija, Vakarų Vokietija, Italija ir Ispanija. Išpaudęs at- vykimo datos štampa, murtel- lėjo "Thank You", ir tai buvo viskas, — tiek mes turėjome reikalų su imigracijos ar pasų kontrole. Muitų kontrolėje rei- kėjo atidaryti visu čemodanus ir pasakyti, ką arba už kokią do- lerių sumą, užsienyje esi pirkęs, nes pagal įstatymą, kiekvienas turistas iš Europos gali įsivežti be maito pirkinų 100 dolerių vertės, plius — vieną kvortą al- koholinių gėrimų. Vadinasi, mes du galėjome turėti 200 dolerių vertės pirkinų ir dvi kvortas al- koholinių gėrimų. Kas virš to, — reikia mokėti muitas. Buvau nupirkęs (Vokietijoje ir Ispa- nijoje) kelias bonkas daugiau, negu be maito galėjau įsivež-

Liukusinis britų laivas "Queen Mary" rugsėjo 21 d. iškeliauja iš Anglijos paskutinė savo kelionė į Amerika, New Yorką. Vėliau jis plauks į Kaliforniją, kur bus paverstas į muziejų ir hotelį.

ANGLIJOS LIETUVIŲ KLUBAS

Jau eilė metų Čikagoje vei- šiuo metu klubui vadovauja Stasys Matulis. Jau nuo pat įsikūrimo pra- dzios klubo nariai nutarė "per daug" neveikti. Čikagoje or- ganizacijų nestoka, įvairių pa- rengimų, piknikų ir susirinki- mų irgi gana. Todėl nuo 1960 metų Anglijos lietuviai ruošia kiekvieną rudenį bendrą vi- siems Anglijoje gyvenusiems nariams vakariene ir šitokia veikla pasitenkina. Kartų 1963 metias jie buvo suruošę ir pik- niką, tačiau jis geresnio pasi- sekimo neturėjo.

Kelių buvusių Nottinghamo kolonijos lietuvių pastango- mis Čikagoje buvo įsteigtas klubas, kuriame dabar yra 25 asmenys. Klubo pirmininkais yra anksčiau buvę Balyš Braz- džionis ir Bronius Paliulis.

ti. Bet... čia ir vėl "keliauji — mokiniesi": pasirodė, kad, šalia tos vienos kvortos, be maito, kiekvienas turistas dar gali au- tižvežti po 4 kvortas alkoholinių gėrimų su maito mokesčiu, kuris tėra vos po 2.30 dolerių kvortai. Kadangi Ispanijoje gėrimus bu- vau pirkęs ne tiek dėl jų skonio, kiek dėl bonkų originalumo, tai New Yorke muitininkas, man net neprasaant, dvi bonkas užskaitė kaip vieną... Pirkdamas Madri- de tas puošnias (skirtas prie- teliams lauktuves) bonkas galvo- jau, kad, jei New Yorke pro- muitų kontrolė su jomis "nepra- lįsiu" — degtinę išpilsiu (taip daroma ten, jei kas parsiveža daug — per daug), bet parsive- šiu bent mandrias (kad ir tu- čias) bonkas... Pasirodė, mano "baimė" buvo be pagrindo, nes New Yorke kontrolė buvo tokia paviršutiniška, kaip kad būdavo anais laikais Lietuvoje, kai grįž- davau iš užsienių ir muitų kon- trolyje sutikdavau asmeniškai gerai pažįstamus valdininkus... Žodžiu, New Yorke muitų kon- trolyje — be baimės ir priekaišto.

(Bus daugiau)

Visi dirbkim Lietuvai

Mūsų istorijos lapai yra pilni senovės karžygių, kovotojų ir veikėjų vardų. Jie per savo visą gyvenimą kovojo ir dirbo lais- vindami Lietuvą iš Rusijos pa- vergimo.

Dėl spaudos atgavimo dau- giausia pasižymėjo: dr. Jurgis Sauervernas, dr. Matulaitis, kun. A. Milukas, A. Vištalius, J. Mik- šas, dr. J. Basanavičius, dr. Vy- dūnas, M. Jankus, M. Šernius, dr. Šliūpas, P. Vileišis ir daug kitų.

Mūsų tauta amžių bėgyje bu- vo didelė ir galinga, turėjo daug karžygių, kovotojų ir veikėjų, kurie praėityje ryžosi Lietuvą išlaisvinti iš svetimųjų prie- spaudos.

Praėityje didelis kovotojas dėl Lietuvos atstatymo buvo dr. V. Kudirka, kuris neveltui mūsų šalį pavadino "didvyrių žeme". Tie jo žodžiai paliko įamžinti Lietuvos himne. Jis paliko mums savo darbų tęstinumą. Tai per šimtmečius stiprins lietuvių dvasią, suteiks ryžto dirbti savo mišiam kraštui — Lietuvai.

Istorija duoda mums teisę bū- ti laisviems. Dėl rusiško oku- panto atimtos mums laisvės, mes turime kovoti iki kova bus lai- mėta.

Pereidami prie L. Bendruome- nės darbų, mes pasigendame daug Sakevičius, buvęs Londono lietuvių bažnyčios klebonas.

Narys

geru lietuvių, kurių nėra L. Ben- druomenėje. Jie nėra pirmyn su gyvenimu. Rankos numojimu atmeta mūsų pastangas, nesido- mi LB darbais. Negalima at- mesti LB darbus, kurie tremty- je yra dirbdami lietuviybės išlai- kymui.

Gerai organizuota LB gali daug padaryti. Reikia ją plesti ir tobulinti. Lietuviybės išlai- kymui turi dirbti visi lietuviai, nevangiant mažų ir didelių dar- bų ir nelaukti, kad kas kitas už mus padarytų. Lietuviybei dirbti visų lietuvių yra šventa parei- ga.

Petras Markūnas, Šiaurės Chicago

Čikagietis Danny Escobedo 1964 m. prisipažino nužudęs žmogų ir buvo nuteistas kalėti. Tačiau Aukščiausias Teismas patvarkė, kad jis būtų paleistas, nes, esa, prisipažinimas bu- vęs nelegaliai išgautas. Dabar jis su- imtas už narkotikų platinimą.

MAISTO PRODUKTŲ DOVANOS Į VISAS U.S.S.R. DALIS

PODAROGIFTS, INC.

DŽIAUGIASI GALEDAMA PRANESTI

DIDELES NUOLAIIDAS

visoms MAISTO PRODUKTŲ DOVANOMS, kurias galite užsakyti savo giminiams U.S.S.R.

Šitos nuolaidos duodamos ATSKIRIEMS MAISTO PRODUKTAMS, kaip ir 23 STANDARTINIAMS SIUNTINIAMS bei 5 VENCŪŲ PAKE- TAMS.

Pasinaudokite žitomis nuolaidomis t u o j a u užsakydami siuntinį artėjančioms šventėms.

Naujas kainų sąrašas, rodantis paplįintas maisto produktų kai- nas, gūnamas paprasiant sekancias prisijungusias prie Podarogifts, Inc. firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 — WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 — CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1530 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11216

Tel.: 212 — IN 7-5522

arba į bet kurį jų skyrių.

arba tiesiog:

PODAROGIFTS, Inc.

220 Park Avenue South (kampas 18-tos g-vės)

New York, N. Y. 10003. Telef.: 212 - 228-9547

SAUNA — GARŲ PIRTIS — MASAŽAS
ESTELLE'S BEAUTY SALON — 903 W. 35 Street, Chicago.
Sauna gelbati sergantiems artraičiu, sustiprina kraujo apytaką, nervus ir sumažina svorį.
ELEKTROLOGISTE ANNE M. VINCUS
Išnaikina veido, kūno plaukus, antakiams duoda gražią formą.
Susitarimui skambinti kasdien išskyrus pirmadienius YA 7-1953.

Mes mokame **4 3/4** per annum ant risų sutaupų

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 August Saldūkas Chairman of the Board

Atidaroma Nuolatinė Siuvimo Mokykla

O KURSAI PRASIDĖS RUGSĖJO MĖN.

Jiems vadovaus prityrusi mokytoja — siuvėja IRENA BERNOTAVIČIENĖ

Išmokite naujo suprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos bus dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokitės iš anksto, kad patektumėt į pirmesnį kursą, pas

B. AND B. SEWING SCHOOL VEDEJĄ ARVYDĄ DIKINĮ, TELEF. 927 — 0044 — 45.

INVEST IN UNIVEST

Nuo spalio 1 dienos mokame **4 3/4** % metinius dividendus investavimo sąskaitoms

Terminuoti sutaupų lėšai (certificates) neša 5 1/4 %.

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HAymarket 1-3070

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
in Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$16.00
pusei metų \$8.50
trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$14.00
pusei metų \$7.50
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$18.00
pusei metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Maskva tebežaidžia ugnimi

Sovietų valdžios atstovai, sukurdę Naserį ir kitus pasakiškus kilimais skraidančius arabus pradėti karą Artimuose Rytuose, padarė arabams nepaprastai didelę skriaudą. Egiptas, Jordanas ir Sirija ne greitai atsigaus nuo Izraelio kiršto smūgio.

Sovietų valdžios atstovai, patardami arabams nesiekti taikos, neprašyti taikos konferencijos ir reikalaujanti gražinti užimtas Sinajaus žemes, arabams daro didesnę skriaudą. Niekam ne paslaptis, kas pralaimėjo Egipto — Izraelio karą. Žino tai Naseris, Jordanijos karalius ir visi arabų šeichai. Jie taip pat žino, kad karo pralaimėtojas negali statyti taikos sąlygų.

Egipto prezidentas Naseris, didžiausias karo kurstytojas ir kaltininkas, privolejo pasitraukti, bet jis, gavęs pakankamą sovietų tankų skaičių valdžioje išsilaukė, karo pralaimėjimo kaltę kitiems primeta, buvusius karo vadus traukia teisman, o pats tęsia tą pačią užpildinėjimų politiką. Su Izraeliu jis nesirengia kalbėti, kol jam žydai negražins Sinajaus.

Egiptas būtų pradėjęs tartis su Izraeliu, jeigu sovietų diplomatai būtų nekurstę Naserio statyti Izraeliui sąlygas dar taikos deryboms neprasiėdęs. Sovietų karo medžiaga ir toliau tebeplaukia į Artimuosius Rytus, kuria ginkluojami karingieji arabai.

Panašiai Sovietų Sąjungos diplomatai elgiasi ir Vietname. Oficialiai jie yra užsigažavę siekti taikos, bet tuo pačiu metu siunčia karo medžiagą į Vietnamą. Dabar, kada pačioje Kinijoje vyksta didelis chaosas, labai lengva ten būtų galima pasiekti taikos. Kinija negali mestis į užsienio avantiūras, kad krašto viduje eina žūtbūtinė kova tarp dviejų komunistinių frakcijų. Kinai negali siųsti karo medžiagos į šiaurės Vietnamą, nes ta medžiaga jiems patiems reikalinga. Be to, Kinijos geležinkelio tinklas yra gerokai apardytas.

Sovietų Sąjunga galėtų labai lengvai pasiekti taikos Vietnamą, jeigu ji sustabdytų karo medžiagos siuntimą Vietnamo komunistams. Bet ir čia Maskva elgiasi atvirai. Ji siunčia daugiau karo medžiagos ir parrenka galingesnius ginklus. Rusai siunčia Vietnamo komunistams galingesnes artilerijos patrankas, pakraščiams apsaugoti siunčia raketas, o pramonės centrams ginti siunčia priešlėktuvinius patrankas. Sovietų valdžia yra pasiuntusi į Vietnamą didoką skaičių sprausminių lėktuvų. Matyt, kad ir to neužtenka. Dabar jau kalbama, kad rusai ne tik lėktuvus duos, bet ir savo lakūnus siųs. Šiaurės Vietnamo lakūnai, sako,

SOVIETAI VIDURZEMIO JŪROJE

Londono ekspertai mano, jog Sovietai, be atodairių į nesekmes Viduriniuose Rytuose, siekia išsikvoti sau didžiosios valstybės įtaką Viduržemio jūroje, rašo K. C. Thaler iš UPI. Toliau pasirodė faktai, kai Sovietai neseniai nukreipė savo karinių laivų flotą į Alžiriją, kaip antrą bazę po Aleksandrijos. Tai yra dalis strategijos, kurios tikslas yra sudaryti rimtą jėgą Viduržemio jūroje. Tai jūrų jėgą skiriamą du tikslai — defensyvus ir ofensyvus. Į tą tikslą įeina ir diplomatinis santykių užmezgimas su Maltos sala. Tai pasiekta po ilgų derybų, ir manoma, kad Maskva sieks savo laivynui bazes toje buvusioje Britų kolonijoje...

Kariniai ekspertai baiminasi, kad šitoks Sovietų Sąjungos žingsnis į Viduržemio jūrą grėsia NATO apsupimui. Žinoma, kad šeštasis JAV laivynas kol kas dominuoja Sovietų laivyną savo jėga ir strategine verte, bet tolimesnis Sovietų karo laivyno stiprinimas gali sudaryti grėsmę NATO jėgoms tame rajone. Toji grėsmė padidės, kai Maskva laimės bazes savo laivynui ir aviacijai Viduržemio jūroje. Paskutiniomis žiniomis Sovietai siekia pastovią bazę Egipte, Jemene ir Sirijoje ir jau esą laimėję rimtų nuolaidų.

Kai kurie diplomatai mano, kad Sovietai ant arabų nugarų įvažiuoja į Viduržemio jūrą, stengdamiesi to realizuoti senus Rusijos planus, siekiančius carienės Katrinės II laikus. Pirma kregždė ta kryptimi yra Sovietų karo laivų su vairuojamais sviediniais pasirodymas Egipto uoste Aleksandrijoje, tuoj po karo pailiųjų Viduriniuose Rytuose, Izraelio ir Arabų fronte. Visose rodo, kad Sovietai nori ten ant visados pasilikti ir toliau savo jėgas ten plėsti ir stiprinti.

Tatai vyksta kartu su pagrindinio Sovietų laivyno vaidmens pakeitimu. Dar neseniai Sovietų laivynas tarnavo išimtinai neišmokę valdyti sprausminių lėktuvų. Atvykusieji rusai galės pastoti kelią Amerikos lakūnams, apšaudantiems komunistų uostus, tiltus ir pramonės centrus.

Kaip Artimuose Rytuose, taip Vietname sovietų valdžia tebežaidžia ugnimi. Sovietų diplomatai kalba apie taiką, Rusijoje leidžiama spauda rašo apie sovietų valdžios pastangas siekti taikos, tuo tarpu tikrovė yra visai kitokia. Slaptuose sovietų valdžios posėdžiuose daromi nutarimai siųsti ginklus į pavojingas vietas. Kitos sovietų valdžios įstaigos siunčia agentus į Artimuosius Rytus, šiaurės Vietnamą ir kursto valdžios atstovus priešintis taikai. Šitoks sovietų valdžios elgesys veda prie naujo karo.

“Ryšium su tuo mūsų laivynas įžengs į tolimus okeanus, kurie iki šiol buvo imperialistinių laivynų domėnu”, pareiškė admiralas Kasatonov. Sovietų karo laivynas jau turi apie 50 atominę energiją varomų povandeninių laivų ir Maskvos teigimu, turįs Polaris tipo sviedinių, kuriuos galima išsauti iš po vandens, pasinčius laivui. Jei taip, tai darosi visai kitokia situacija, kai tuo tarpu Sovietų karo laivų buvimas Aleksandrijoje tėra naujos, elastingesnės ir judresnės strategijos ženklas. J.G.

NĖRA SAŽINĖS — NĖRA GĖDOS

Š. m. rugpjūčio 25 d. laiške “Draugui” “Dėl knygos Sovietinis genocidas Lietuvoje”, asmuo, pasirašęs J. B.-as, skeptiškai apžvelgė S. Pietiečio straipsnį, titulų “Drauge” Nr. 181/67 laišku skyrė, kur kalbama apie įsteigtą Lietuvos Tyrimo instituto tyrbą, kurios tikslas esąs rinkti medžiagą apie Lietuvos gyventojų naikinimus nuo 1940 metų birželio 15 d. iki dabar.

Savo nepasitikėjimui pagrįsti J. B.-as pateikia įtikinančius duomenis iš praetis, kada prieš 12 metų tuo pačiu tikslu buvo atsiradusi kažkokia Sąjunga buv. politinių kalinių sąjungos Čikagoje, Lietuvos okupacijos 15 metų sukaktuvių proga asmeniškai išsiuntinėti šiais tautiečiams laiškais rinkus pinigus išleidžiamai knygai “Sovietinis genocidas Lietuvoje”. Knyga tačiau iki šiol nepasirodė ir į pakartotinai užklašimus atsako tyla. “Kommentarai nereikalingi” — šiais žodžiais J. B.-as užbaigia savo laišką.

Gaila, kad lietuviai pasipinigavimui piktnaudoja kalinių idėjas. Minčių asociacijos vykms prisimena prieš porą metų vykę dailininkų su menininkų klubo pirmūnais vaidai dėl Čiurlionio galerijos turto. Byla buvo atsidūrusi net Amerikos teisme. “Menininkus yra grožio kūrėjas” — savo laiku rašė anglų rašytojas Oskar Wilde. Kur grožis — ten ir sąžinė. Deja, dabar jau viskas atvirksčiai.

Jau kelinti metai skaitome “Naujienuose” apie Brazilijos lietuvių tarpe Sao Paulo mieste vykstančių kovų dėl lietuvių bendruomenės priklausančios nuosavybės valdymo teises. Ir čia be vietos teismo nepasiejo. Ka gi, bet kaip garsinamas Lietuvos vardas, tik gaila, kad iš atbulos pusės. Ar nebus šitą sukto vertėvystės palinkimą lietuviai atsiėmę iš Lietuvos. Čia dėl visagaliao dolerio perpumpavimo iš kito kišenės į savąjį, ten dėl lito. Prisiminkime “lašinių skutimo bylą”, “sacharino bylą”. Vyr. pašto valdybos viršininko su padėjėjais pašto ženklais spekuliacija; buvo ir smulkesnių vogėjų periferijose — užmaskuotų ir neužmaskuotų. Čia gi gangsterių karalijų, kad ir kaip išgarsėjusioje ir nepažaidžiamoje, vis dėlto gražu būtų jaustis, jog būdamas kultūringi mes lietuviai nepasiduotume maziams pinigams pagundai ir liktume nesuistepe niekystėje, bet kūrbingi mokslė ir mene ir dėl to išdidūs savo intelektu bei morale. Tačiau taip nėra. Dėl gražių pažadų ir dėl pasitikėjimo savo broliu tautiečiu nukentė ne vienas. Kartą išisnekus panašiais klausimais su kunigu X., jis nusiskundė esąs apgautas. Buves paskolines pinigų žmogui su geru vardu. Jis ir didis ateitininkas ir buves Viko narys, bet pinigų gražinti atsisako. Girdi, tai buves bendras judviečių “biznis”, bet, kad “biznis” nepasisekė — pinigai esą dingę. Kun. X. tikina, kad jis tikėtai skolino. Be to, per Collection Agency gaves patirti, jog skolinkams turi banke pasidėjęs penkiasdešimt tūkstančių dolerių, bet

ne savo vardu. Ir čia bus reikalinga teismo pagelba. Mažiau būtų nuostabu, jei kas sąžinės nepaiso dėl stambaus grobio; nuostabiau yra, kad dėl menko daikto nesigėdina skriausti kitų, kaip šiuos žodžius rašančiai teko asmeniškai patirti.

1966 m. lietuvių visuotinės dainų šventės laukėme visi. Skubėjome anksti įsigyti bilietus užsitikrinimui, jog tikrai dalyvausime. Šventės dieną, laiku atėjus į amfiteatrą prie įėjimo į parterį ir prie laiptų į balkonų stovėjo jaunuoliai organizacijų nariai, pasiruose padėti publikai susirasti vietas. Mūšvi su giminaite, kartu pirkusios bilietus, čjome prie laiptų nurodyton pusėn, bet plūstant miniomis žmonių jį susidūrė su kitur gyvenančia, seniai matyta pažįstama ir užsišnekėjo. Aš, nelaukdamas jos, stovinėčiau skautei su šventės tvarkdarės ženklu padaviam bilietą, kad padėtų surasti mano kėdę, tačiau ji nesuskubo iš mano rankų bilietą paimiti. Ten pat prie laiptų stovėjęs padoriai atrodantis vyras, ne seno amžiaus, stvėrė bilietą, tardamas tik vieną žodį “aš”. Pagalvojam, kad jis talkinkauja mergaitėi prieš šios daugybės besirenkančių žmonių ir čjau paskui jį. Bet jis čjone neprastai greitai, kad aš vos spėjau vyti. Žmonėms judant ten ir atgal, jis vikriai lenkė visus, kas man nesisekė, nenorint stumdytis, ar mint ant kojų kitiems, tik sekiau jį aukštą ūgį iš tolo, vis tikėdamas, kad priešęs reikiamą tašką sustos ir palauks. Gi mano nustebimui, jis neatsiskudamas skubėjo kiurai per visą balkoną ilgį, kol galutinai išnyko iš akių. Nuėjau ir aš iki kito balkono galo; ieškojau jo akimis minioje, bet nemaciau. Tada čjniau ieškoti giminaite

tės, šalia kurios buvo ir mano kėdė. Ją gariai pastebėjau sėdėd, bet vieta šalia jos buvo užimta. Vienoje pusėje sėdėjo dvi pažįstamos, jos pagal savo bilietus pasitikrino savo sėdimas vietas ir nebuvo apsirikusios. Antroje pusėje sėdėjo vyras, bet ne tas bilietą pasi-grobęs. Užklaustas dėl bilieto nustebęs ir lyg užsigavęs pasisakė sėdėjęs savo vietoje. Pasigirdo signalas šventei pradėti. Publika nuščiuvo. Klausėsi šventei rengti komiteto pirmi-ninko prakalbos. Pradėjo žygiuoti į salę visų laisvojo pasaulio kraštų lietuvių atstovai, lydimi maršo ir pranešimų, kas jie ir iš kur atkeliavę. O aš stovėjau ir prisitiekėjus anos staktos prie laiptų, klausiausi ir stebėjau kai kurių akyse ašaras kaip sapne.

Laikas išdildo ir dulkėmis apneša visokius prisiminimus. Taip pat ir čia aprašytą įvykį. Vienok reta proga prisiminus pasidaro graudu. Ne dėl prarasto prieš mėnesį laiko įsigyto į šventę bilieto; ne dėl netekimo patogios vienos gėrėtis seneoje dainos meno reiškių grandiozinių vaidų ir jų klausantis dvasiniai išsėtis ir turėti, bet dėl prarasto pasitikėjimo žmogumi... lietuviu.

O. Algmintėnė
AMERIKIETIS ITALIJŲ
Amerikietis turistas stovi prie Vezuvijaus ugniakalnio kraterio ir stebi, kaip iš žemės gelmių dūmų kamuoliai užkėstų kelias. — Tokio dalyko tai jūs ten Amerikoje neturite, — užkabinai amerikietį italis.
— Neturime — prisipažįsta amerikietis, bet mes turime Niagaros vandenpuolį, kurš per porą minučių jūsų Vezuvijų užgesintų!
Kasveikink savo draugus per “Naujienuos”

Litter doesn't throw itself away; litter doesn't just happen. People cause it—and only people can prevent it. "People" means you. Keep America Beautiful.

LIETUVA PRIEŠ 300 METŲ

Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, VII dalis

Lietuvos valstybės silpnėjimas. Pragaištingi Vazu dinastijos valdymo laikai. Žygmanto VI Vazos išrinkimas. Trečiasis Lietuvos Statutas

3 RYTŲ IR VAKARŲ BAZNYČIŲ UNIJA SKELBIAMA BRASTOJE 1996 M.

Lygiagrečiai čj ir skilimas Lietuvos stačiatikių tarpe, ir jų santykiai su katalikais pauro, nes Žygmantas Vaza su savo patarėjais smarkiai veikė, kad stačiatikiai virstų katalikais.

Staćiatikių, t. y. Rytų bažnyčia, atsikūsi nuo Romos vienuolikajame amžiuje, 1438 m. Florencijos unijos buvo bandoma gražinti atgal, bet didžioji stačiatikių dalis prie unijos neprisiėdė. Konstantinopolio patriarchas globojo Europos stačiatikius. Jam priklausė Maskvos ir Kijevo metropolijos. Maskvai įsigalint silpnapročio caro Fiodoro globėjas Godunovas 1589 m. įkūrė naują “visų Rusų” patriarchatą Maskvoje, o buvęs patriarchas Jobas priėmė patriarcho titulą ir ketino paimti savo globon ir Lietuvai priklausiusio Kijevo metropolitų Mykolų Rahoza.

Šitokia būkle susirūpino Žygmantas ir Lietuvos valstybės vyrai: Maskvos išsiplėtimas bažnyčios srityje reikštų ir jos poli-

tinį stiprėjimą. Sukruto ir jėzuitai su popiežiaus legatu Possevinu ir Petru Skarga priešaky stačiatikiams patraukti į katalikybę. Žygmantas Vaza žadėjo priėmimams uniją galutinai sulginti teises su katalikais, jų vyskupams suteikti vietas senate (lig tol jie nebuvo išleidžiami) ir kt. malones. Unijos idėją politiniams sumetimais rėmė ir Leonas Sapiega bei kiti mūsų įtakingi žmonės, jų tarpe ir stambiausias Ukrainos didikas, stačiatikių globėjas Kun. Konstantinas Ostrogiškis. Bet pastarasis, išsiėdęs dėl konspiratyvus derybų pobūdžio, kurį vedė jėzuitai jį aplenkdami, netrukus iš unijos šalininko virto nepermaidaujamu jos priešu. Pagaliau, susitarus su Roma, buvo sušauktas stačiatikių dvasiškių sinodas.

1596 m. spalio mėn. 6 d. Lietuvos Brastoje vyko neregėtas judėjimas. Suvažiuavo unijos šalininkai dvasiškiei ir pasauliniai dignitoriai su gurguolėmis ir kariuomenėmis, popiežiaus delegatai, karaliaus atstovai. Po pamaldų Polocko stačiatikių arkivyskupas Hermogenas paskaitė bažnyčios unijos aktą: priimantieji uniją turėjo pripažinti popiežių, kaip bažnyčios galvą, bet galėjo pasilaikyti visas stačiatikių bažnyčios apeigas, jos santvarką, senąjį Julijoniškąjį kalendorių ir kt. Po to lotynų ir stačiatikių vyskupai puolė vieni kitiems į glebį, tuo pabrėždami Rytų ir Vakarų bažnyčių susijungimą. Neprisidėję prie unijos vyskupai paskelbti pašalinami iš pareigų. Bet čia pat unijos priešininkai, susirin-

ke į antisinodą, paskelbė protesto raštą ir iškeikė unitus. Pastarieji tuo pačiu atsilgino stačiatikiams. Prieš uniją pasisakė ir Konstantinopolio patriarchas, bet ją priėmė Kijevo metropolitas Rahoza. Prasiėdė dideli sąmyšiai. Iš pareigų pašalintieji vyskupai nepasitraukė, o Žygmantas Vaza nedrįso jų šalinti jėga, tad kiekvienoje diecezijoje liko po du vyskupa, unijų ir stačiatikių. Jie savo tarpe riejosi ir kelė nerimą žemesnėje dvasiškiųjų, kuri tuo laiku, kaip ir kiek anksčiau katalikiškoji, buvo tamsi ir apsilėdusi. Netrukus ir karštieji unijos šalininkai pasijuto apvilti, nes karalius unijų vyskupams vietų senate nedavė ir laikė juos žemiau už katalikus.

Kai metropolitas Rahoza norėjo savo diecezijos žmones gyvu žodžiu patraukti Romai, Slucko gyventojai jį apmėtė akmenimis. Kai metropolitas Pocijus lankėsi Vilniuje, kažkoks Tupeika jį užpuolė ir vidudienį gatvėje kirviu nukirto du rankos pirštus. 1623 m. Polocko arkivyskupas Juozapas Kuncėvičius, labai uolus unijos seklobėjas ir vėliau pripažintas unijų šventuoju, buvo Vitebske nužudytas ir jo kūnas įmestas į Dauguvą. Leonas Sapiega pareikalavo griežtos bausmės žudikams — tai ilgam apramino aistras. Sapiega piktinosi besireiškančiu netolerantingumu, kiekviena proga stengdamasis raminti žmones. Jis rašė:

“Negalima smurtu atsakyti į smurtą; jeigu stačiatikiai negerai elgiasi, katalikai neturi jiems blogu atsilyginti.” Ir vėl ki-

tur: “Privalome elgtis apdairiai, atsižvelgdami į aplinkybes... ypač mūtų tėvynėje, kur negalioja prievarta”)

Nors bažnytinė Brastos unija lietuvių daugiau Ukrainą ir Gudiją (Ukrainoje vyravo stačiatikiai, vadinami dizunitais, o Gudijoje įsigalėjo unitali), ne lietuviškas sritis, bet jos pasekmes skaudžiai pajuto visas mūsų kraštas. Vietoj naudos, kaip to tikėjosi kai kurie valstybės vyrai, dėl karaliaus ir jo patarėjų netakto ji atnešė tik žalą ir nesantį. Vietoj persekiojo ir katalikai ir stačiatikiai, atiminėjo jų bažnyčias ir net juos žudė. Vilniuje, nepaisant visų susitarimų, jiems buvo palikta tik šv. Trejybės bažnyčia.

Virė neapykanta katalikai, protestantai, unitali, stačiatikiai. Netrukus įsisiūbavo Ukrainos kazokai, stoje ginti savo tikybos ir senų laisvių, degindami lenkų kolonistų dvarus ir užtraukdami mūsų kraštui didžias nelaimes, tarpusavio kovas ir karus su kaimynais.

SAVITARPES DIDIKŲ KOVOS IR MAISTAS PRIEŠ ŽYGMANTŲ VAŽĄ

Pairus tvarkai valstybėje, didikai ėmė sauvaiiauti. Vilniaus vaivados ir kiti angšči ponai elgėsi kaip monarchai savo srityse.

Unijų laukų santykiams būdingas yra 16 ir 17 a. sąvartojė vykęs kivirčas tarp Radvilų ir Katkevičių šeimų. Vilniaus kasteliono Jeronimo Katkevičiaus globoje augo graži giminaite, našlaitė Sofija Olekaitė. Tai buvo Gedimino

giminės paskutinė Slucko valdovų atžala. Paveldėjusi milžiniškus dvarus bei turtus ir didžiųjų kunigaikščių mirus, Sofija daugeliu jaunikū buvo trokštama nuotaka. Betgi dar Sofijos kūdikystėje Vilniaus vaivada ir didysis Lietuvos etmonas Kristupas Radvila Perkūnas buvo susitaręs su Katkevičium sutuokti našlaitę su savo sūnumi Jonušu. Tuo vedobus dar labiau išlektų ir šiaip galingą Radvilų giminę! Kai vestuvių terminas artėjo, tarp Radvilų ir Katkevičių prasidėjo ginčas, nesuiprati-mai ir net bylos teisme dėl turto. Santykiai iro ir aštrėjo dar ir todėl, kad Radvilos buvo protestantai, o Katkevičiai — katalikai. Pagaliau Jeronimas Katkevičius atsiskė savo globotinę leisti už Radvilos, ieškodamas priekabių sutarčiai panaikinti. Bet nelengva buvo bylinėtis su tokiu galingu ir griežtu ponu, kaip Radvila — jis užsikirto ir pasiryžo bet kuria kaina gauti sūnumi nuotaką.

Ilgai negalvodamas, staigus ir pasipriešinimų nepakencijęs Radvila Perkūnas ėmė traukti iš visų pusių į Vilnių kariuomenes. Netrukus jam pagalbą siunčia kunigaikštis Ostrogiškis, Krokuvos kastelionas, Kijevo, Valunės, Smalensko vaivados, Lenkijos kancleris, kardinalas Radvila, Kuršo kunigaikštis ir kt. Taip Radvila su savo plikbajoriais surinko apie 6.000 karių. Tai buvo marga, įvairiakalbė kariuomenė, susidedanti iš protestantų, stačiatikių, katalikų, unijų, mahometonų, iš visų Lietuvosje gyvenusių tautybių. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA 6449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA 2454 WEST 71st ST.

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija 2750 West 71st St.

DR. VYTAUTAS TAVRAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS 2652 WEST 59th STREET

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

NEW YORK, N. Y.

ALTO RUPESCIAI

Rugsėjo 7 d. įvyko vietos Alto eilinis tarybos narių posėdis. Perskaiytas pereinamojo mėn. posėdžio protokolas. Ten užprotokoluotas Lietuvos Bendruomenės atstovaujantis Vakselio (frontininko) toks pareiškimas: "Pasirūpinti, kad Alto Chicago Centro Valdybo nesikištų į New Yorko rajono ribas..."

Trumpai buvo suminėta apskelbta. Ji bus laikraščiuose paskelbta. Vietos Alto pirmininkas Dr. A. Budreckis raštu įteikė gerai apgalvotą, rimtą paminėjimo planą 50 metų susilaukus nuo

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35 STREET (Kampas Halsted ir 35-os gatvių) Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatų - Protezų, Med. Bandinių, Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t. Val. 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DR. ANT. RUDOKAS, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381 Tikra akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. VALANDOS: 1 val. p. p. iki 8 val. (trečiadi. uždaryta), šeštadi. 10 ryto iki 1 p. p.

DR. E. RINGUS RENTGENOLOGAS 9760 S. KEDZIE AVE. Val. pirmadi., antradi., ketvirtadi. ir penktadi., 8 v. r. iki 9 v. v. Treči. ir sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

MOVING Leidiniai - pilna apdrauda ZEMA KAINA R. SERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstovų. ANTANAS VILIMAS 823 W. 34 Place Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS GAILĖSITES KAI NEBEGAUSIT TŲ ATPINGINTŲ SPALVOTŲ TELEVIZIJŲ 2512 W. 47 ST. - FR 6-1998

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

AUTOMOBILES-TRUCKS Automobilai - Sunkvežimiai KURIAM GALUI MOKETI DAUGIAU? PIRKdami naujus ar vartotus AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES "U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT 4030 Archer VI 7-1515

Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo. Čia jis ištiesai skelbiamas, apleidžiant laikraščių pavadinimus.

Tikslas:

1. Vasario 16 d. Minėjimas. 1968 m. vasario 18 d. iškilmingos mišios Lietuvos intencijai Šv. Patriko katedroje. Mišioms prezidentuoja Jo Eminencija, kardinolas Spellman. Pamokslininkas prel. Jonas Balkūnas. Minėjimas: kalbėtojai senatorius J. Javits, kongresininkas Joseph Addabbo. Rezoliucija - peticija, kuri akta pasirašo visi dalyviai. Vaidinimas; tema patriotinė arba partizaninė.

2. Birželio įvykių minėjimas - Partizanų minėjimas Flushing Meadows Parke prie lietuviško kryžiaus ir paskui Naujorko valstybės paviljone. Susirinkimas priima kreipimąsi į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisiją genocido klausimu. 3. Tautos šventės akademija - Carnegie Endowment centre arba gimnazijoje su paskaita apie Lietuvos valdovo Mindaugo vaikimavimą ir apie DLK Vytauto vaikimavimą. 4. Kariuomenės minėjimas - simpoziumas, Carnegie Endowment Centre, New Yorke.

Politinė akcija:

1. Prašymas, kad visi New Yorko valstybės senatoriai ir kongresininkai kalbėtų Vasario 16 d. proga kongrese. Pristatyti jiems atitinkamą medžiagą apie Lietuvą. 2. Išgauti proklamacijas iš New Yorko gubernatorių, New Yorko miesto mero ir New Yorko valstybės seimelio. 3. Nusiųsti Human Rights peticiją J. T. žmogaus teisių komisijai ir laisvojo pasaulio J. T. misijoms.

4. Suorganizuoti vizitus pas gubernatorių ir New Yorko merą vasario 16 d. proga. 5. Pagarbtuvės amerikiečio valstybininko už nuopelnus Lietuvos vadavimo akcijoje. Banketas. Pažymėjimo įteikimas.

Propaganda:

1. Užsakyti trumpas reklamas su aprašymu apie Nepriklausomybės skelbimo penkiasdešimtmetį. Įteikti spaudai. 2. Tarybos delegacija aplanko redakcijas, įteikia komunikatus redakcijoms bei publicistams ir prašo, kad jie patalpintų žinutes apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimus bei kad parašytų vedamuosius.

3. Taip pat kreiptis į Ap. UPI ir Catholic Welfare Association, kad pastarieji paruoštų vedamuosius apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejų.

4. Kreiptis į Readers Digest, Time, Life bei kitus populiarius žurnalus, kad jie ar reportažą ar nuotraukų pluoštą apie Lietuvą talpintų.

5. Bandyti išskelti Lietuvos reikalą New Yorko televizijoje bei radijo programose, ypač tokiose programose, kurios išsklaido kontraversinius klausimus. Panaudoti universitetų radiofonus trumpiems minėjimams ir pan.

Pastabos:

Esamoji Alto struktūra yra perribota ir nepajėgi apimti visų viršminėtų užsimojimų. Vertėtų susaukti visuomenės pasitarimą, kuriame dalyvautų visos New Yorko lietuvių patriotinės organizacijos. Reikėtų sudaryti eilę komisijų, kurios iš anksto pradėtų darbą visose srityse. Paminėjimo numatytą darbų planą yra veik visapusis, todėl žinotinas ir kitiems Alto skyriams, kad jie tuom dalinai galėtų pasinaudoti. Numatyta New Yorke susaukti visų lietuvių veikiančių organizacijų atstovų susirinkimas ir pasitarti, darbu pasidalinti, kad toji programa būtų įgyvendinta. O jei ji bus pilnai įgyvendinta, tai bus atliktas milžiniš-

Oregono atstovas Charles Porter mano, kad 1968 metais prezidentu turėtų būti išrinktas Robert Kennedy. Šis kongreso atstovas tvirtina, kad jau yra sudarytos grupės Kennedžio kandidatūrai remti keliose valstijose. Kitiems šis pasiūlymas neatrodo rimtas.

kas darbas visai mūsų tautai. Naudingas ir Lietuvai.

Bet štai kas toje programoje nenumatyta:

New Yorko miesto biblioteka savo patalpose surengia įvairias kultūrinės parodėles, ypač iš spaudos srities. Reikėtų jau tuoj - dabar pasirūpinti, kad tos bibliotekos vadovybė suruoštų parodėlę skirtą Lietuvos kultūrai pažinti ir spaudos draudimo metais leista slaptai spauda toje Lietuvos dalyje, kuri anuomet buvo Vokietijos valdoma, o dabar Sovietų Rusijos okupuota ir įjungta į Sovietų Rusijos administraciją.

Nereikia pamiršti ir JAV veikiančių darbininkų unijų. Jų centro vadovybei tektų taip pat pasiūsti reportažą su įrodymu, kaip Lietuvos žmonės dabar okupanto yra išnaudojami ir kokioje padėtyje yra ten darbininkų profesinės sąjungos.

Ta pačia proga darbininkų unijai spaudai galima suteikti žinių apie okupuotos Lietuvos darbininkų uždariusius.

Vieno iš to posėdžio dalyvių buvo pastebėta, ar Alto centras pakvītavo gautus pinigus ir ar ta proga nebuvo gautas iš centro laiškas? Buvo atsakyta, kad jokio laiško negauta, o tik atsiųstas kvitas apie aukų gavimą.

Gaila, kad į tokius svarbius Alto valdybos posėdžius, kaip šis buvęs, ne visi nariai ateina. Šis posėdis buvo pradėtas tik pasitarimu, bet pavėluotai atėjusi sekretorė tą posėdį įteisino - sudarė valdybos narių daugumą, todėl teisėtai buvo galima daryti visus nutarimus.

Norinčių viešai pasirodyti atsiranda daugiau negu reikėtų, bet kaip tenka dirbti, tai gretos suretėja.

Alto atstovų metinis susirinkimas numatyta susaukti rugsėjo 29 d. Lietuvių Atletų klube. Posėdin bus kviečiamos visos New Yorko veikiančios lietuvių organizacijos. New Yorke įvairiais pavadinimais ir tikslais veikia gal apie 50 visokių sambūrių. Tai būsimas Alto metinis susirinkimas gali būti gausus, turintis galvoje būsimus 1968 jubiliejinus metus. Teks darbu pasidalinti, kad tų metų paruoštas planas būtų įvykdytas.

Jei nori pašluožinėti, tai netingėk ir rogutes panesioti! Tas tinka tiems, kurie nori visur pasirodyti, bet nelinkę įsipareigoti ką nors atlikti.

ROCKFORD, ILL.

Vėl mirtis

Ilgai sirgusi mirė Elena Gremba. Ji sulaukė 72 m. amžiaus. Gimusi Shenandoah, Pa. Prieš 54 metus į Rockfordą atvyko graži, geltonplaukė lietuvaitė. Čia ištekojo už Viktoro Grembos. Užaugino du sūnus ir tris dukteris. Buvo gera motina ir gera šeimininkė. Vaikai užaugo ir sukūrė savo šeimas. Lengvesniu gyvenimu neišgali džiaugėsi. Akis užmerkė išsirusi keletą metų. Ligoje ja rūpinosi ir globėjo jos vyras. Reikšiuo mano gilia užuojauta jos vyrui, dukrelėms, sūnams ir visiems giminėms. Žvalgas

Jau lygiai 200

Nuo šių metų pradžios iki šeštadienio vidurnakčio Cook apskrityje automobilių nelaimėse užmušta be dviejų keturi šimtai (398) žmonių, iš jų pusė - 200 žmonių užmušta Chicago mieste, kur per tą patį laiką artai 30,000 žmonių sužeista.

General. prokuroro kalba apie kriminalą

Chicago demokratų parengime Conrad Hilton viešbutyje kalbėdamas JAV generalinis prokuroras Ramsey Clark pasakė, kad "pirmiausias busis yra sudrausti kriminalą Jungtinėse Valstybėse", nurodydamas, kad nerami jaunomenė darosi viena didžiųjų nusikaltimų kaltininkė. Daugiau kaip pusė visų piktadarysčių yra atliekama jaunuolių, pasakė Clark. Jis ragino išleisti griežtų ginklų kontrolės įstatymus, nes dabar šešios dešimtys nusišimčių visų žmogudysčių yra atliekama šaunamais ginklais. "Mes galime kriminalą suvaldyti, bet turime greitai veikti".

Vien praicitais 1966 metais JAV-bėse būta arti pustrčio milijono kriminalinių nusikaltimų". Tie nusikaltimai yra prieš mūsų institucijas, prieš mūsų vaikus ir prieš mus pačius", pasakė Clark.

Auroroj ir Maywoode riaušiniai siaučia

Dviejuose Chicago užmiesčiuose Auroroj ir Maywoode rasiinės riaušės siaučia keletą naktį. Policija sulaukė keletą automobilių, kuriuose buvo slaptai gabenami ginklai į Maywoodą. Viename rastos šautuvas, du pistoletai, brūkšliai, varinės antrankės ir amunicija. Kitame automobilyje šautuvas, pistoletas, du peiliai, kirkeklis, 9 dėžės su amunicija ir keli pašūti priklausę laišku maišai. Maywoode suimta 68 asmenys, iš jų 9 čekigisčiai. Kai kurie kaltinami pasikėsinimu žudyti. Auroroj suimta 82, kai kurie pagauti padegiojanti namas. Plentuose 65,25 ir 31 pastatytos policijos užtvartos, kuriose pravažiuojantieji patikrinami.

Juodžių paauglių riaušės Homewoode ir Auroroje

Apskrities serifas turėjo siųsti policijos sustiprinimus į du užmiesčius - Maywood ir Auroro, kur negrų paaugliai buvo pradėję į langus ir automobilius mėtėti akmenis, gazono bonkas, o Auroroj net žaudyti į policijos automobilius.

Maywoode riaušės prasidėjo mokykloje, kur kandidatėmis į mokyklos "karalaitė" buvo parinktos penkios baltos mokinės. Čia suimta 32 riaušėninkai, kurie tačiau laimėjo, nes mokyklos vadovybė pažadėjo paskirti naują "karalaitę" rinkti komisiją iš 10 baltųjų ir 10 juodžių, kuri kandidates perrinkis iš naujo.

Auroroj riaušės kartojosios trečių naktį iš eilės, juodžiams protestuojanti prieš miesto tarybą, kuri neprimė laisvo apsigyvenimo potvarkio. Čia juozių paaugliai išplėdė ir sunaikino balto savininko maišlo krautuve. Suimta 15 riaušėninkų.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS: "A KAKŠTIS JU AKYSE"

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos postostoginis susirinkimas įvyks trečiadieni, rugsėjo 27 d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St., 8 val. vak. Nariai prašomi atsilankyti. Yra svarbių reikalų aptarti. E. Stungys, nut. rašt.

FIGHT HEARTY DISEASE GIVE HEART FUND

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYCIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapinių papuošimų ir sezoninės kapams gėlės.

LOVEIKIS KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams 3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS 4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LaFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LAWN FUNERAL HOME Sigmund J. Sutkus 7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Prof. E. Gedgaudas pagelbėjo pagydyti prof. Vl. Jakubėna

Patariama, kad kompozitorius muzikas Vladas Jakubėnas turėjo rimtą nugaros operaciją, kurią jam padarė daktaras profesorius Dr. French Minneapolis miesto klinikoje, asistuojant Dr. Eugenijui Gedgaudui. Operacija gerai nusisekusi. Laukiama, kada profesorius vėl galės tęsti savo numylėtą muzikos veiklą — komponuodamas ir naujus muzikos mokymus. — Šia proga truputį apie Dr. Eugenijų Gedgaudą, kuris yra širdies ligų specialistas kardiologas ir Minnesotos universiteto Minneapolisje profesorius.

Dr. Gedgaudas yra sūnus gimnazijų direktoriaus Gedgaudo Zemaityto (Plungėje ir Palangoje ar Kretingoje). Į Winnepigą, Manitobą, jaunas Eugenijus atvyko kaip DP ir nors buvo jau 3 semestrus medicinos baigęs Vokietijoje, tačiau geresnio darbo negavo, kai tik "orderly" Winnipego generalinėje ligoninėje. Nelengvai dirbdamas ligoninėje ir studijuodamas Manitobos universitete, Eugenijus apsirgo greitąja džiova ir buvo perkeltas į džiovininkų senatorių, kurios direktorius jau iš universiteto žinojęs savo naujo paciento nepaprastus gabumus, pasakė, kad padės visas pastangas jį išgydyti, ką sėkmingai ir padarė. Jaunasis Eugenijus Gedgaudas pasveikė labai patisai, su aukštais pagyrimais baigė medicinos fakultetą ir specialų rentgenologijos kursą ir buvo sau ir Kanadai naudingai pradėjęs dirbti šv. Bonifacio ligoninėje, bet ilgai netrukus jį iš Kanados paveržė Amerika — jis buvo pakviestas profesorium į Minnesotos universitetą, ir kaip matome, ir čia gelbsti savo tautiečiams. Tebebidamas Winnipege jis daug lietuviams gelbėjo sveikatos patarimais, gydomais ir asista, dažnai nieko sau nereikalaujamas.

Šių eilučių rašėjas dėl Dr. Gedgaudo paveikimo irgi turi kuo pasidžiaugti (ir pasididžiuoti).

Manitobos krūmuose yra nepaprastai daug riešutų. Tie riešutai auga ant labai žemų krūme-

lių lazdynu, ir kurių šakos "gerais metais" linkta linksta nuo riešutų kekių. Kanados riešutai yra kiek kitoki nuo Lietuvos ir bendrai Europos riešutų, kad jie — nors kekės atrodo įspūdingai didelės, bet storuose kevaluose pats riešutas yra žymiai mažesnis už europiejinį, o pati kandoelė nedaug didesnė už gerą obuolio sėklą. Bet tos kandoelės yra gana kietos ir pripažintos labai maistingomis, visokių vitaminų pilnomis.

Prilūkstanti bušelij tokių riešutų derlingais metais daug pastangų nereikalauja, bet šiaip žmonės iš jų naudos neturėjo, kadangi plaktuku daužyti storus kietus kiautus dėl mažos kandoelės atrodė neapsimokančiu darbu. Kitaip galvojo ligonis Gedgaudas, kurs sanatorijoje turėdamas laiko ir žinodamas riešutų kondensuotą maistinį potencialą, juos kantriai skaldė ir kandoelės valgė — su nauda savo sveikatai ir medicinai, ir mums patiems, lietuviams. J. P.

Lietuvių Fondas

Lietuvių Fondo metinis visuotinis suvažiavimas numatomas lapkričio mėn. pabaigoje, Kulkūros Kongreso metu. Visi fondo nariai kviečiami suvažiavime dalyvauti, nes norima visu rinkimu spresti klausimą, kaip ateinančiais metais pasiekti fondo užsibrėžtą tikslą — vieną milijoną dolerių. Fondo vadovybė prašo visų jau dabar pranešti savo sumanymus, kad suvažiavimo programoje būtų galima visus pageidavimus įtraukti.

Šiuo metu fondas teluri 370,000 dolerių pagrindinio kapitalo. Iki šiol fondas lietuvių kultūros, švietimo reikalams yra išdalinęs nuosimčių apie 20,000 dol. Ta kasmet išdalinama suma vis auga. Šiais metais tiems tikslams bus galima išdalinti 12—15 tūkstančių, o turint kapitalą milijono dolerių jau bus galima saviems reikalams skirti kasmet nemažiau 70,000 dol.

Visose didesnėse lietuvių kolonijose yra įsteigti vajuos komitetai. Ten veikia fondo įgaliotiniai. Kiekviena kolonija turi iš anksto numatytą kvotą, kurių komitetai stengiasi surinkti. Tos kvotos yra sudarytos apytikriai. Čikagos Marquette Parko kolonijai skirta surinkti 155 tūkstančiai dolerių. Iki šiol čia surinkta virš 60,000. Antroji kvota didum kolonijai yra New Yorko. Čia numatyta surinkti 120 tūkstančių. Surinkta dar tik 37 tūkstančiai. Detroitas ir Clevelandas turi vienodas kvotas — po 100 tūkstančių. Clevelandas truputį daugiau turi surinkęs — 28,774 dolerius, o Detroitas — 22,734 dol.

Yra miestų, kur kvotos stovi nepajudintos. Colorado užsibrėžta surinkti 4,000, tačiau dar nesutekta nė dolerio. Tas pat yra Jersey City, N. J., Lemonto apylinkė, ILL. turėjo surinkti 5,000, o surinkta dar

Wes Westrum, kuris pasitraukė iš New Yorko Mets manadžeriaus pareigų.

septyniais doleriais daugiau. Kita apylinkė yra Maspeth, N. Y., kur nustatyta kvota irgi viršyta, nors ji ir buvo nedidelė — tik 1,000 dol.

Fondo vadovybė: valdybos pirmininkas dr. A. Razma, tarybos pirm. dr. G. Balukas ir reikalų vedėjas A. Reklaitis savo rugsėjo 18 d. rašte visų komitetų įgaliotiniams pripažįsta, kad "LF augimas vyksta per lėtai". Viltys šiais metais pasiekti pusę milijono dolerių nepasitvirtino. Pagrindinis tikslas iki ateinančių sukaštuvinių metų galo pasiekti pilną milijoną. Ta kryptimi fondo vadovybė pasiryžusi ir toliau eiti.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Tie vagys turėjo išgąščio

Plėšikai praėitį savaitgalį išlaužė Fun Inc. sandėlį, 415 W. Huron Ave., išsinešdami keletą dežių su įvairiausiais gasdinančiais žaislais.

Pirmoji plėšikų nesėkmė buvo, kad jie beplėšdami daiktus, išpylė 10 svarų dėžę su čiaudalais, tai yra milteiniais, kurie baisiai čia nosį ir verčia negalastingai čiaudėti. Bet antra jų nelaimė turėjo prasidėti kai parsinešę namo vogtus daiktus pradėjo atidarinėti dėžes, pilnas laikrodžių, perfumų, rašomų plunksnų ir tt. ir tt., bet laikrodžių atidarinėti jis su dideliu garsu sprogtas, rašomosios plunksnas atsukus paleidžia neskanų dulkių, atidarius perfumų dėžutę išsoka tikrą tikriausios barškuolės gyvatės imitacija ir tt. . .

Valdžia ieško kaltininkų, bet ežere smala nedingsta

Abudu Ilinojaus senatoriai Dirksen ir Percy (respublikonai) ketvirtadienį pareiškė, kad pateiktis Kongresui projektus padidinti baudmes Michigan ežero vandens teršikams, brėžta surinkti 4,000, tačiau dar nesutekta nė dolerio. Tas pat yra Jersey City, N. J., Lemonto apylinkė, ILL. turėjo surinkti 5,000, o surinkta dar

Yra miestų, kur kvotos stovi nepajudintos. Colorado užsibrėžta surinkti 4,000, tačiau dar nesutekta nė dolerio. Tas pat yra Jersey City, N. J., Lemonto apylinkė, ILL. turėjo surinkti 5,000, o surinkta dar

Is Washingtono atskrido į Chicago Federalinės vandens teršimo kontrolės administracijos John Rademaker padėti surasti, kas "paliejo" į Michigan ežerą apie 10 mylių ilgumo nevalyto aliejaus lataką, kurs jau spėjo apteršti daugelį Chicago miesto paplūdimių.

Reikalauja šaukti teršikų konferenciją

Chicago sanitarinis distrikto kreipėsi į vidaus sekretorių Udall, prašydamas sušaukti visų keturių prie Michigan ežero prieinančių ir ežero vandenį teršiančių valstybių konferenciją. Tos valstybės yra Ilinois, Wisconsin, Michigan ir Indiana.

"Reikia susitarti, ar gelbesim pusę ar visą ežerą", pasakė sanitarinio distrikto tarybos prezidentas Strayhorn.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

OPENINGS GALORE
The following openings exist in a basic industry, not dependent on government contracts.
• ALL ROUND MACHINISTS
• MILLING MACHINE OPERATORS
• HAND SCREW MACHINE OPERATORS
• MECHANICAL INSPECTORS
• TRANEES

with some machine shop or trade school experience who want to learn a trade. All of these openings are the result of expansion. Excellent fringe benefits with plenty of regular overtime, Evening Or Saturday Interviews At Your Convenience. Apply, Write Or Call (Area Code 617) 804-4112 E. H. ROBINSON, PERSONNEL MANAGER COMPO INDUSTRIES, INC. 125 Roberts Road, Waltham, Mass. An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkų

MEDŽIO DARBININKAI

PATYRĘ. JEI NE — ISMOKYSIME

- PICKLŲ DILDINTOJAI
- ASTRINTOJAI
- SLIFUOTOJAI
- LYGINTOJAI
- VIRSLAIKIS
- IR MOTERYS naktinei pamainai.

Užtarnautas pakėlimas, aprauda, pensija. Tik nuolatiniams gyventojams.

THE HARMONY CO.

4600 So. Kolin

CLEAN UP MAN OR WOMAN Permanent Position. Short Hours. Must be sober and reliable. Apply LORRAINE'S BAKERY 3956 W. 63rd St., Chicago Phone PO 7-1335

RENTING IN GENERAL Nuomos

BRIDGEPORTE nebrangiai suaugusiems renduojami du fetalai, 942 WEST 34th STREET. Teirautis po 6 P. M., iš priešaki.

Immediate OPENINGS CARPENTERS

Why not have continuous EMPLOYMENT !! Residential Construction Only fully qualified MEN APPLY KAUFMAN & BROAD INC. Phone 521-6102

SAUGUMO SARGAI Aukščiausias atlyginimas užsitarnavusiems vyrams. Dirbti netoli namu, pietiniuose priemiesiuose kaip saugumo sargai. Pilna ar dalį laiko. Sveikata svarbi. Mažiausias 21 metų amžius. Turėti gerą darbo pažymėjimą. Skambinti A & R SECURITY 389-3830.

Immediate openings for QUALIFIED MECHANICS WRAPPING AND PACKAGING Men with candy machine experience. Should know cut and wrap — Rose, Foregrove, Ideal form fill — Triangle, Hansella and Transwrap; overwrap — Package, Lynch. Good pay, fringes, steady work. Excellent opportunity for alert men. National manufacturer expanding new Chicago plant. Apply at EMPLOYMENT OFFICE or phone PERSONNEL MANAGER at 581-6100

TOOTSIE ROLL INDUSTRIES, INC.

73rd and Cicero Avenue, CHICAGO, ILLINOIS

CARPENTERS WINTER WORK !! Immediate Openings You can work near your home. We have it plus substantial profit — sharing plan designed for you, (at NO COST TO YOU) Work near home, North, Northwest, West, South, East, Suburbs. Steady work. Why not establish yourself for the Winter! NGW — WORK with a carpenter contractor of 20 years experience. PHONE MR. GORDON 537-8300

Lenkų susivienijimas siekia 500,000 narių

Naujai išrinktasis Amerikos lenkų susivienijimo prezidentas, čikagiškiis advokatas Aloysius Mazewski, pareiškė, kad pirmuoju uždaviniu jis pradės kampaniją gauti naujų narių tiek, kad susivienijime būtų pusė milijono. Šiuo metu Am. lenkų susivienijimas priskaito 334,000 narių. Ligšiolinis prezidentas, čikagiškiis Charles Rozmarek, 71 metų, tose pareigose išbuvo 28 metus. Lenkų susivienijimas turi jau 97 metus amžiaus; jo centrinis ofisas yra 1520 Division St., Chicagoje.

Mazewski, 50 metų amžiaus, yra respublikonų komitetininkas 45-me warde. Jis pasisakė laimėjęs rinkimus 221 balsu prieš Rozmareko 189 balsus. Rinkimus nulėmęs šūkis "jaunimas prieš senimą", panašiai kaip tuo pačiu šūkiu prieš 28 metus Rozmarekas laimėjęs rinkimus.

Garage Attendant

Sober, reliable man for apartment building garage. Steady work. APPLY IN PERSON From 10 A. M. to 4 P. M. 5630 NO. SHERIDAN RD.

Skubiai reikalingi DZIANTORIAI IR SKALBYKLOS DARBININKAI Valytojai gauna pradžiai \$2.00 valandai. Skalbyklos darbininkai \$1.80 valandai. Kreipkitės į personalinį skyrių ST. FRANCIS HOSPITAL 355 Ridge Ave. EVANSTON, ILL.

GENERAL FACTORY

We are hiring for wrapping, packing and general factory work on day and night shift. Insurance, vacation, holiday and other benefits. Steady work. National confectionary manufacturer enlarging Chicago plant.

Apply at EMPLOYMENT OFFICE TOOTSIE ROLL INDUSTRIES 73rd and CICERO AVENUE CHICAGO, ILLINOIS

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkų

SUBRENDUMIŲ VAIKŲ PRIZICRETOJA. Gerai šeimai Winnetkoje. Lengvas namų darbas. Gyventi vietoje. Privatus kambarys, vonia ir T. V. 5 darbo dienos. Atlyginimas pagal susitarimą. Reikiamiausios reikalavimos. Maloni aplinka. Geri namai tinkamam asmeniui. Turi kalbėti kiek angliskai. HI 6-5920.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

Immediate OPENINGS CARPENTERS Why not have continuous EMPLOYMENT !! Residential Construction Only fully qualified MEN APPLY KAUFMAN & BROAD INC. Phone 521-6102

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAL. DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

BELL — REALTY

J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

- NAMU IR BIZNIŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

DABAR ŽIUREKITE!

6 KAMBARIŲ REZIDENCINIAI. 1½ vonios. Kabinetai virtuvė. Karpetai. 2 auto garažas. Marquette Park. \$29,800.

4 BUTŲ MCRAS. Naujas gazu šildymas. Dideli gražūs butai. Karpetai. Marquette Parke. \$43,500.

10 BUTŲ MORAS. Apie \$13,000 pajamų. 60 pėdų lotas. Marquette Parke. Įmokėti apie \$26,000.

PAJAMŲ BUNGALOW. 6 ir 3 kambariai. \$80,000 pajamų ir liukusus butas. Arti Marquette Parko mokyklos. \$20,500.

BIZNIO MCRAS. 4 butai ir taverna. Geros nuomos. Peningas namas. Marquette Parke. \$30,000.

8 KAMBARIŲ MCRAS. Plytelių ir kabinetai virtuvė. 2 auto garažas. Marquette Parke. \$16,800.

2 BUTŲ NAMAS. 5 - 4 kambariai, 36 pėdų lotas, garažas, Marquette Parke. \$24,000.

4 BUTŲ MCRAS (1 butas 5 kambarių) gazu šildymas, 2 auto garažas. Apie \$5,000 nuomos. Arti 71 — California. \$35,000.

6½ KAMBARIŲ MURAS — arti 71 ir Talman, puošnus ir moderniškas. \$21,750.

SIMAITIS REALTY

2737 WEST 43rd STREET CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MALNOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopa aprauda, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
PProspect 8-5454

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTORA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos.

J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RRepublic 7-1941

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

BANGATV.

Pardavimas ir taisymas vietinių ir užsienių T. V. ir radio aparatų.
2649 WEST 63rd STREET
Telef. 434-0421

P. RUDENAS K. ŠIMULIS

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNČIAMSI SIUNČIAMSI j Lietuvų ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENE

"NAUJIENOS" KIŠKVIENO DARBO ŽMOGAUS

PAJAMŲ IR BIZNIO

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kamina. Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Pilnai aprauda, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaiciavimai nemokamai.

Turi leidimus dirbti mieste ir užmiesiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudžomas namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apraudusti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
[kainavimas veltui, kreipkitės bet kada.